БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 264 (16.650). | 10 ноябрь 1976 йил, чоршанба | Баҳоси 2 тийин.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ

Руминия Коммунистик партияси Бош секретари, Руминия Социалистик Республикаси Президенти ўртоқ Н. Чаушескунинг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил ноябрь ойининг иккинчи ярмида дўстлик визити билан Руминия Социалистик Республикасига боради.

РАСМИЙ ДЎСТОНА ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Эдвард Герек бошчилигидаги Польша Халқ Республикасининг партия-давлат делегацияси 9 ноябрда расмий дўстона визит билан Москвага келди.

ПХР ва СССР давлат байроқлари билан безатилган Белоруссия вокзалида ўртоқ Э. Герекни, делегация аъзоларини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев ва бошқа расмий кишилар қизғин ва самимий табрикладилар.

Қуролли Кучларнинг уч туридан иборат фахрий қоровул саф тортди. Фахрий қоровул бошлиғи ўртоқ Э. Герекка рапорт берди. ПХР ва СССР давлат гимнлари ижро этилди. Л. И. Брежнев ва Э. Герек ўртоқлар совет жангчилари сафини айланиб ўтдилар. Пионерлар Польша ва Совет Иттифоқи раҳбарларига гулдасталар тутқиздилар.

Л. И. Брежнев, Э. Герек, А. Н. Косигин, П. Ярошевич ўртоқлар автомашиналарга ўтириб мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигида Кремлга йўл оладилар. Йўл давомида минглаб москвалиқлар Совет Иттифоқи ва Польша раҳбарларини шодиёна табрикладилар. Пойтахт кўчалари ва майдонлари Польша Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари, поляк ва рус тилларида: «Қардош Социалистик Польша вакилларига қизғин салом!», «Яшасин Совет — Польша абадий, бузилмас дўстлиги!» «Яшасин Польша халқининг жанговар авангарди — Польша Бирлашган ишчи партияси»! деб ёзилган табрик транспарантлари билан безатилган.

Делегация составида ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Кенгашининг Раиси П. Ярошевич, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПБИП Катовице воеводлиги комитетининг биринчи секретари З. Грудзень, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР ташқи ишлар министри С. Ольшовский, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ПХР Министрлар Кенгаши Раисининг ўринбосари, ПХР Министрлар Кенгаши ҳузуридаги планлаштириш комиссиясининг Раиси Т. Вжашчик, ПБИП Марказий Комитетининг секретари Р. Фрелек, Бирлашган деҳқонлар партияси бош комитетининг Раиси ПХР сеймининг маршали С. Гуцва, Демократик партия марказий комитетининг Раиси, ПХР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари Т. Млиньчак, Польша Ёзувчилар союзи бош правлениесининг Раиси Я. Ивашкевич, ПБИП Марказий Комитетининг аъзоси, ПХРнинг СССРдаги элчиси З. Новак бор.

(ТАСС).

ЮКСАК МАРРА ЯҚИН ҚОЛДИ

БУТУН ҲОСИЛ—ХИРМОНГА!

Хоразм области. Қўшкўпир районидаги Калинин номли колхоз механизаторлари 6 минг тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этиш учун бошланган курашда зарбдор куч бўлмоқдалар. Мавжуд 25 та терим машинаси билан ҳосилнинг 80 процентини териб олиш планлаштирилган эди. Кўзланган маррага эришилди. Ҳар бир «зангори кема» билан ўртa ҳисобда 200 тоннага яқин пахта терилди. Социалистик мусобақада Султон Вафоев мавсум бошидан бери пешқадамлик қилмоқда. Суратда: С. Вафоев.

К. Отаев фотоси, (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ОКТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ИЛҒОРЛИКНИ ҚЎЛДАН БЕРМАЙ...

Совхозимиз, шу жумладан, бўлимимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган ёрқин, сермазмун нутқи мамлакатимизнинг барча меҳнат аҳли қатори бизларни ҳам янги зафарлар сари даъват этмоқда. Айниқса КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ўз нутқида пахтакорлар меҳнатига берган юқори баҳоси, бизларнинг эришилажак ғалабаларимизга бўлган ишончи ҳаммамизни ғоят руҳлантириб юборди. Биз Пленум материалларини ўрганар эканмиз, унга амалий иш билан жавоб бериш учун бор имконитларни ишга солаётирмиз.

Совхозимиз райондагина эмас, балки Сирдарё областида ҳам энг йирик хўжаликлардан ҳисобланади. «Боёвут» совхози ўзининг юксак «оқ олтин» хирмони, сердаромад, маҳсулдор чорваси билан бутун республикага танилган. Бу йил совхозимиз деҳқонлари 21 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмони учун кураш олиб бормоқдалар. Бу йилги об-ҳаво қийинчиликларига қарамай кўзланган маррани шараф билан эгаллаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдамиз. Хўжалигимиз меҳнат аҳли зафар марраси сари кун сайин яқинлашиб келмоқда. Бизнинг бўлимимиз эса хўжаликдагина эмас, балки райондаги барча совхоз бўлимлари орасида ҳам биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини бажарди. Йил бўйи фидокорона меҳнат қилиб, 594 гектар ерда зиммага олинган мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл-кўл ҳосил етиштирдик. Ҳозирга қадар ҳар гектар ердан 32 центнердан ошириб хирмон кўтардик ва она-Ватанга 1747 тоннадан ортиқ пахта етказиб бердик. Ана шу ҳосилнинг 80 процентдан ортиғи машиналар ёрдамида териб олинди. Бўлимимизнинг Қўчқор Жумзанов, Аъзам Шербоев, Ҳурсанд Алитоев каби донгдор механизаторлари 210-220 тоннадан ошириб пахта тердилар ва райондаги энг донгдор суворийлар сафидан ўрин олдилар. Шунингдек, Қўчқор Усмонов, Абдураим Абдукаримов, Козим Батракли каби механизаторлар ҳам бу йилги мавсумда баракали меҳнат қилдилар. Уларнинг ҳар бири 140-170 тоннадан пахта теришди.

Бу йил об-ҳаво шароити оғир келди. Аммо бўлимимизнинг уста деҳқонлари синовлардан шараф билан ўтмоқдалар. Бобоназар Жумзанов бошлиқ бригада коллективи бу йилги мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Бригадада меҳнат аҳли 98 гектар ернинг ҳар гектаридан 33 центнердан хирмон кўтариб, бўлимдагина эмас, балки хўжаликда ҳам йиллик планни биринчилардан бўлиб адо эттан эди. Ҳозир эса улар зиммага олинган социалистик мажбуриятни ҳам бажариш арафасида турибшибди. Шунингдек, бўлимимизнинг Мурод Алланазаров, Қўчқор Хўжамқулов, Абдураим Назарматов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳам ҳосилдорлик 35 центнердан ошиб кетди.

Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳосилдорликни камида 40 центнерга етказишга аҳд қилганмиз. Далаларда зиммадаги юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил бор. Унинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун бор имкониятларни ишга солмоқдамиз. Мавжуд терим агрегатлари, подборщиклар ва кўсак териш машиналаридан унумли фойдаланишга ҳаракат қиляпмиз.

Ҳеч шубҳа йўқки, бўлимимиз пахтакорлари иккинчи довонни ҳам шараф билан ошиб ўтадилар ва 40 центнерлик маррани, албатта, эгаллайдилар. Етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олгач, келгуси йилнинг юксак хирмони учун ҳам пухта ҳозирлик кўрамиз. Бу КПСС Марказий Комитети Октябрь Пленуми қарорларига амалий жавобимиз бўлади.

Маматқул САФАРОВ,
Сирдарё область Боёвут районидаги «Боёвут» совхозининг бўлим бошқарувчиси.

ЮЗ МИНГ ТОННА ШОЛИ ТАЙЁР!

Қорақалпоғистон шоликорлари давлат омборларига юз минг тонна дон тўкдилар. Улар беш йилликнинг биринчи йилида пландаги 127 минг тонна ўрнига 200 минг тонна шоли етиштириш мажбуриятини қабул қилганлар.

Амударё этакларида шолининг ҳосили яхши бўлди. 40,5 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 52 центнер шоли етиштирилмоқда. Қудратли «Сибиряк» комбайнлари узоқ давом этган ёғингарчиликдан кейин яна далага чиқарилди. Шоли ўриш суръатлари жиҳатидан Чапаев номли ва «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозлари олдинда бормоқдалар. «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозидаги комбайнчилардан Жумабой Мирзанов ва Қозоқбой Пирниёзовларнинг ҳар бири бункердан 250 тоннадан шоли тўкдилар. Улар мавсум охиригача 900 тонна донни янчиш ва қарийб 2,5 йиллик планни бажариш мажбуриятини олдилар.

(ЎзТАГ).

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 9 ноябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

(Умумий планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада, тўртинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта, бешинчи устун—шу жумладан машинада.

ТОШКЕНТ	0,20	0,03	107,20	117,86
СУРХОНДАРЁ	0,48	0,36	101,59	111,06
Андижон	0,34	0,24	99,29	104,52
Қашқадарё	0,61	0,77	98,53	98,92
ҚҚАССР	0,86	0,89	98,11	91,53
Жиззах	0,56	0,55	97,85	98,54
Самарқанд	1,01	0,95	96,65	96,14
Наманган	0,30	0,10	91,70	102,32
Сирдарё	0,41	0,07	91,29	101,71
Фарғона	0,43	0,65	91,01	76,67
Бухоро	0,39	0,54	89,25	84,07
Хоразм	0,72	1,28	81,51	80,61
Республика бўйича:	0,52	0,52	95,22	97,41
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	0,65	—	85,52	—
Қашқадарё	0,80	—	81,88	—
Наманган	0,31	—	74,33	—
Бухоро	0,72	—	55,71	—
Республика бўйича:	0,68	—	82,36	—

СЎНГГИ ТОЛАСИГАЧА

Ленин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Жавод Кўчиев раҳбарлик қилаётган Гулистон районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллиги байрами арафасида катта зафар қучдилар. 1373 гектар ернинг ҳар гектаридан 27,5 центнердан ҳосил олиниб, йиллик пахта сотиш плани ошириб адо этилди. Шу кунга қадар колхоз пахтакорлари она-Ватанга 3700 тоннадан ортиқ «оқ олтин» етказиб бердилар.

Кўпгина бригадаларда бу йил ҳосилдорлик анча ошди. Кибор Кўчиев, Мамазокир Абдуллаев, Шарифжон Шарофиддинов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳозирга қадар ҳосилдорлик 30-35 центнердан ошиб кетди. Колхозда пахтачиликни комплекс механизациялаш соҳасида йилдан-йилга катта ютуқларга эришиб келинмоқда. Шу кунга қадар мамлакатга топширилган ҳосилнинг 90 процентидан кўпроғи «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди. Эшмамат Нурматов, Тўхтасин Исоқов, Мусаддим Кўчиев, Раҳима Содиқова каби ғайратли механизаторлар 150-200 тоннадан ошириб пахта тердилар.

Ҳозирги кунларда ҳам «Коммунизм колхози далаларида йиғим-терим ишлари қизғин давом этмоқда. Колхоз пахтакорлари она-Ватанга планга қўшимча яна 650 тонна «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилдилар. Етиштирилган ҳосилнинг сўнгги толасигача йиғиштириб олиш билан бирга келаси йил ҳосилига ҳам пухта замин яратилмоқда.

А. УМАРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ РАВНАҚИ УЧУН

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг профессор ва ўқитувчилари, кўп сонли студентлари КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида баён қилинган қоида ва хулосалар мамлакатимизда қишлоқ хўжалигининг янада равнақ топиши ва янги уфқларни белгилаб беради.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумида, «Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун давлат томонидан ажратиб берилаётган жуда катта ресурслардан оқилона, уддабуронлик билан фойдаланиш, ерни авайлаб сақлаш, ҳар гектар ердан энг кўп самара олиш» каби аниқ ва равшан вазифалар қўйилган. Институтимиз лабораториялари, тажриба участкаларида олиб борилаётган ишларнинг ҳаммаси — совет пахтачилигини юксак даражада ривожлантириш, бу соҳада фаннинг ролини тағин ҳам оширишга қаратилгандир. Бугунги кунда радиобиологик усуллар кўп тармоқли қишлоқ хўжалигида, умуман, халқ хўжалигида кенг кўламда қўлланилмоқда. Профессор Н. Назиров томонидан яратилган вильтга чидамли, тезпишар, табиий баргларини ўз-ўзидан ташлайдиган «АН-402», «АН-403» каби янги ғўза навлари радиобиология фанида, жумладан, қишлоқ хўжалигида жуда катта аҳамиятга моликдир. Бу навлар заҳарли дефолиантлардан воз кечишга имкон беради.

Институтимиз олимлари ҳам қишлоқ хўжалик ходимлари билан ҳамкорликда КПСС XXV съездининг ҳаётбахш қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши биологик усулда курашишнинг энг афзал проблемалари устида изланишлар олиб бормоқдалар. Бу соҳадаги тадқиқотлар ўзининг дастлабки самарасини бераётир. Илмий изланишлар, кашфиётлар сари интилиш институтимиздаги ҳар бир олим ва илмий ходимнинг муқаддас бурчи, шон-шараф ишига айланган.

Самарадорлик ва сифат беш йиллиги — ўнинчи беш йиллик ғўзани биологик усулда ҳимоя қилишда камолот йиллари бўлади. Бу — совет пахтачилигини янада равнақ топтиришда янги қадамдир. Бизнинг барча изланишларимиз, ақл-идрокимиз, билимларимиз партиямиз ишлаб чиқаётган тадбирларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этилган. Партия планлари, режалари — бизнинг режаларимиз ва планларимиздир.

Н. СИДДИҚОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг аспиранти.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ ШОЛИКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, ўнинчи беш йиллик биринчи йили халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, Хоразм областининг шоликорлари мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга шоли сотиш юзасидан топшириқни муваффақиятли адо этдилар. Ватан омборларига пландаги 36 минг тонна ўрнига 53 минг тонна шоли топширилди. Колхозлар ва совхозлар гектаридан ўрта ҳисобда 56,5 центнердан шоли олдилар.

Гурлан, Хонқа, Боғот районларининг шоликорлари шоли ўриш ва тайёрлашда юксак кўрсаткичларга эришдилар. Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли, Боғот районидаги «Боғот», Гурлан районидаги «Гулистон» ва «Янгиобод» совхозлари гектаридан 60 центнер ва ундан кўп шоли олдилар. Ал-Хоразмий номли совхоздан Машариф Собиров, «Гулистон» совхозидан Алексей Ким, «Боғот» совхозидан Искандар Сафоев бошчилигидаги бригадаларнинг аъзолари гектаридан 67-75 центнер шоли олдилар.

Комбайнчилардан Жаббор Тоҳиров, Мирон Пак, Камол Шайхбоев, Шомурод Эшниёзов ва бошқа кўп кишилар 500 тонна ва ундан кўп шоли янчиб, фидокорона меҳнат намунасини кўрсатдилар.

Хоразм областининг партия ва совет органлари, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқида баён қилинган топшириқларини амалга ошириб пахта ҳосилини тез орада йиғиб-териб олиш, барча деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш ва тайёрлаш юзасидан социалистик мажбуриятларни бажаришга, чорва қишловига тайёргарлик кўришга бутун куч-ғайратларини сафарбар қилмоқдалар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга шоли сотиш топшириғини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидаги область республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилсин:

Хоразм области — область партия комитетининг секретари ўртоқ Худойберганов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ишчанов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Бегимов, область қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўртоқ Қурбонов.

ОРОЛ БЎЙИДА БИРИНЧИ

«ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози шоликорлари бу йил орол бўйида биринчи бўлиб ўзларининг юксак социалистик мажбуриятларини адо этдилар. Ватан омборига 22 минг тонна шоли, пландагига нисбатан 4100 тонна кўп шоли топширилди.

Иккинчи бўлимнинг меҳнаткашлари мана шу ғалабага катта ҳисса қўшди. Улар давлатга белгиланган топшириққа қўшимча равишда 600 тонна шоли сотдилар. Каржов Қаипназаров ва Тен Ен Хван бошлиқ илғор бригадалар гектаридан 70 центнер шоли олишга аҳд қилдилар.

Совхоз меҳнаткашлари оғир об-ҳаво шароитларига қарамай, шоли ўришни давом эттирмоқдалар. Улар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна уч минг тонна шоли сотишга ваъда бердилар.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

«Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Промстройматериалы» ва «Средазспецстрой» трестлари учинчи кварталдаги иш якунлари бўйича мелиораторларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғалаба қозондилар. Улар СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда Тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши кураш соҳасидаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги ходимларидан катта группасини СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлади.

ЛАУРЕАТЛАРИМИЗ

Вениамин Родионович ПОДВИГИН
В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг экскаватор-машинисти

Борис Романович ПОСМИТНИЙ
Олмалиқ кон-металлургия комбинати мастери

Владимир Федорович ТИТОВ
Навоий кон-металлургия комбинатининг экскаватор-машинистлар бригадаси бошлиғи

Мелиқўзи ҲАЙДАРОВ
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиш министрлигининг Фарғонадаги 9-қурилиш тресги 54-кўчма механизациялашган колонна комплекс бригадаси бошлиғи.

Искандар ОЛЛАБЕРГАНОВ
Қорақалпоғистон АССР Тўрткўл районидаги Димитров номли колхоз пахтачилик бригадаси бошлиғи

Анастасия Ивановна ЧУДНАЯ
Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институти «Красный водопад» экспериментал базасининг сут соғувчи оператори

ЗУЛФИЯ
Ўзбекистон халқ шоираси.

ЯГОНА ОИЛА ТУЙҒУСИ

ЗУЛФИЯ
СССР Давлат мукофоти лауреати,
Ўзбекистон ССР халқ шоири

●

ЎЙЛАР гоҳ осмону қирғоқ аксини хиёл тебратиб, бир зайлда оқадиган канал сувларига ўхшаса, гоҳ тоғдан тўпалон билан тўкилган шалоладай пўртанали тўлқинни тўлқинга қоради. Бу мазмунли тиғиз ўйлар суронли, курашли, қурбонли, ғалабали воқеаларнинг ёки сени гоҳ кўкларга кўтарган, гоҳ жарларга қулатган кучли туйғу эҳтирослар қудрати бўлади.

Бутун совет халқи жаҳонда энг улкан мамлакатимизда бутун жаҳонга татирли, асрларга етарли, тарихий воқеалардан энг тарихийси бўлган Октябрь революцияси ғалабасининг 59 йиллигини нишонлади.

Бутун совет халқи! Октябрь ғалабаси деганда «бутун» деган ибора ҳам унинг самарасидай туюлади менга. Мамлакатимиздаги катта-кичик миллат ва элатлар энди бутун совет халқи деб ном олганидан бери тақдири бутун, бағри бутун, нони бутун, осойишталиги бутун бўлиб ўз юртида яшайди. Лекин энди унинг юрти ниҳоятда буюк, бутун Совет мамлакати, унинг тақдири эса ёрқин совет тақдиридир.

Байрам арафасидаги ўйлар тўфонининг қайноқ ҳаяжонини босиб, ўтган воқеалар тизимининг фақат кечасига тўхтаймиз. Зеро, бунда эллик тўққиз совет йилларида ўтилган йўлнинг қилинган меҳнату, қўлга киритилган ютуқларнинг мужассами бор. Эртанги вазифаларимизнинг негизи бор. Бунда бу йиллар давомида Коммунистик партиямиз ва Совет давлатимизнинг социалистик қурилишнинг гигантлари, ички ва ташқи сиёсат бобида синовдан ўтган доно раҳбарлиги, фаолияти ва тажрибаси, меҳнаткаш халқ оммасининг бу ишга садоқатли меҳнати ва шуҳрати бор.

Кечагина КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ва СССР Олий Советининг сессияси бўлиб ўтди. Коммунистларнинг ва давлат ҳокимияти вакилларининг бу муҳим йиғилишларида халқ хўжалигимизнинг янада тараққиёти борасида қилинган ишларга якун ясалиб, ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили вазифалари белгилаб берилди. КПСС Марказий Комитетининг Пленумида Леонид Ильич Брежневнинг бутун мамлакат ва халқ олдида ўнинчи беш йилликнинг истиқболини яққол очиб берган ёрқин нутқи дилларимизни ҳаяжонга солди. Бу нутқнинг совет халқининг жўшқин ғайрати, ижодий фаолиятини янада оширадиган қудрати шундаки, ҳар бир совет кишиси тарихий бу ҳужжатларда ўз мамлакати, ўз халқи, ўз оиласи бахти-саодатини кўради. Янада фаровонлашган, кундан-кунга ўсиб бораётган, маданий-маиший талабини қондиришга қаратилган тадбирларни англайди. Шунга ишончим комилки, ҳар бир совет кишиси беш йиллик вазифаларини бажариш йўлидаги қаҳрамонлик суръатлари ичида ҳамкор, ҳамқадам, ҳамнафас бўлишни ўзига шараф деб билади.

Иттифоқ Конституциямизда СССР Олий Советига сайловлар ва сессиялар вақтида ҳамиша мени ҳаяжонга соладиган бир пункт бор. СССР Миллатлар Советига барча республикалардан территориясининг катта-кичиклиги ва халқининг нуфузидан қатъий назар, тенг миқдорда депутат сайланади. Совет Иттифоқидаги ҳамма автоном республикаларда ҳам шундай. Бу чин маънода, буюк моҳиятга эга кунлик, давлатни бошқаришга оид муҳим масалалар ҳал этилишида баробар овоз билан қатнашиш демакдир. Дўстона қардош оилада фарзандларнинг катта-кичик бўлишига қарамай, бир хилда ота-она меҳрига ҳақли эканидай бир ҳақиқатдир.

Бу мисолни бепоён Совет мамлакати халқларини ягона оилага бирлаштирган бузилмас, тўзимас, тарқалмас муқим бир иттифоққа бирлаштирган омиллардан бири сифатида келтирдим.

Биз Иттифоқимизда амалга оширилаётган улкан муҳим ишлар Ватанимизнинг қай нуқтасида бўлмасин, у умумхалқ ишига айланиб, қардош халқларнинг қўллаб-қувватлаши, фаол иштироки билан амалга оширилишининг боиси сифатида тилга олдим. Коммунистик жамиятимизни олға сураётган олижаноб ишлардан бири сифатида эслатиб ўтдим. Бундай ҳақиқатларни ҳикоя қилганда ҳам биз Октябрь революцияси деб бошлаймиз қиссамизни.

Яқинда Осиё, Африка ёш ёзувчиларининг Тошкентда бўлиб ўтган халқаро учрашувида совет делегациясининг аъзоси, узоқ тундрадан келган чукот шоирасига сўз берилди. Минбарда ёш, лекин ўзлигини яхши билган, буюк Совет давлатининг граждани сифати ҳамма ҳақ-ҳуқуқ ва бахту саодатга дахлдор, совет ёзувчиси деган жарангли ва масъулиятли унвонга эга эканлиги ифтихори иссиқ қиёфасида нурланиб турарди. Шоира ўзининг кичик халқи, ёзма адабиёти 1932 йилдагина яралгани ва ҳозир чукот ёзувчиларининг асарлари ўз тилларидан ташқари рус тилида 14 минглик аҳолиси сонидан анча зиёд тиражда нашр этилишини сўзлади. Уни тинглаб туриб, менга ҳозиргина тақдим этгани «Музика тинглаганда» номли рус тилида Магаданда нашр этилган китобига қарадим. 20 минг нусха.

— Агар Октябрь ғалабаси бўлмаса, — деди у. — кечирасизлар, ҳаммага аён ҳақиқат ҳақида сўзлаяпман. Бу менинг халқим учун янги туғилиш тарихи. Ўзини бутун бир халқ деб билиши тарихи, агар Октябрь революцияси бўлмаса, бир кийик боқувчининг қизи бу халқаро минбарда турмас эди. Бу минбардан ҳеч ким қўшиқ айтмаган бўлса керак. Ҳозир менинг қалбим куйлаяпти, халқимнинг саодатли қўшиғи, қалбимга сиғмаяпти. Мана, эшитинг... Чукот шоираси Антонио Кимитвалнинг қўшиғи майин тундранинг чирсиллама изғирин шамоллари гўё севгига дуч келгандай майин. Худди кийик кўзидай, булоқлардан кўтарилаётган шаффоф ховурга ўхшаш ҳарир, она алласидай сеҳргар, шоир сўзидай қайноқ эди. Кейин у ҳар бир халқ адабиёти ва маданияти ривожи учун ўша халқнинггина тинчлиги етмайди. Бутун ер юзида осойишталик бўлмоғи, уруш оловлари сўндирилмоғи даркор. Ҳар бир гўдакнинг улғаймоғи, маданиятнинг тараққий этмоғи учун жаҳонда тинчлик зарурлиги ҳақида гапирди ва бу эзгу ният учун курашга чақириб, шеър ўқиди:

Ҳар мушкул, ҳар дардга бероламан тоб,
Тўплар овозини ўчиринг фақат!
Шовқин солманг, ўтинч, бор бўлса инсоф,
Қизларим уйқусин бузманг, марҳамат...

Мен биламанки, шу минбарга чиққан рус ҳам, қозоқ ҳам, тожик ҳам, кумук ҳам, худди шу тарзда сўзлар эди. Қитъалар ва мамлакатлардан келган юздан зиёд делегатлар ва меҳмонлар бу сўзлар таржимасини тинглаб, шошилинч ён дафтарларига ёзиб олар эдилар. Бу совет кишиси, унинг ёзувчилари ёшларининг овози эди. Октябрь революциясининг ғалабаси овози эди.

Ўзбекистон, хусусан, Тошкент халқаро ва Иттифоқ миқёсидаги турли соҳадаги учрашувларнинг макони бўлиб қолгани ҳаммага аён. Яна шу сўзларни такрорлайман. Қадим маданият ва тарихий ёдгорликлар ўлкаси, лекин, Октябрь ғалабаси янги тараққиёт босқичига кўтарган Ўзбекистоннинг бу кунги қиёфаси ҳамма қардош республикаларимиздек, социалистик тузумнинг бениҳоя афзалликлари ҳақида, халқлар дўстлигининг беқиёс қудрати ҳақида энг гўзал ҳикоядир.

Янги социалистик тузумнинг янги анъаналари тобора ҳаётимизга узвий кириб бориб, халқлар тенглиги, қардошлиги, дўстлигини мустаҳкамлашда катта моҳият касб этяпти. Бу анъаналар орасида социалистик жамиятда халқлар иқтисодий, маданий ва маънавий жиҳатдан ниҳоятда ўсиб бораётгани, ўзига хос миллий хусусиятларини сақлагани ҳолда мундарижа жиҳатдан социалистик тараққиётга бебаҳо ҳисса қўшаётганини намойиш қиладиган анъаналар ҳақида гапирмоқчиман: қардош адабиёт ва санъат кунларининг ҳали у, ҳали бу республикада ўтказилиши.

Фақат кечагина ўтган ҳали унинг завқи ва руҳимизга бахш этган маънавий неъматининг лаззати, ҳаяжони тингани йўқ. Россия Федерациясининг мингдан зиёд энг шуҳратли, энг таниқли арбоблари, унинг бепоён территориясининг область ва шаҳарлардаги ижодий коллективларнинг республикамизда бўлиши бутун республиканинг саноат корхоналари ва совхоз ишчилари билан, дала деҳқонлари ва зиёлилар билан учрашувлари узоқ муддат ҳотирамизни гўзаллик дунёсида яшнатиб туради. Чақмоқ каби рақслар, дарё каби тиниқ қўшиқлар, илиқ сўзлар ҳамон бизнинг хаёлимизда. Ниҳоят, ҳафталар чақмоқ тезлигида ўтди-ю, якунловчи тантанали кечага йиғилдик. Мен, СССР халқ артисти, машҳур, суюкли санъаткор Юлия Борисованинг ҳаяжонли, юрагининг туб-тубидан чиққан самимий, қайноқ сўзларини ҳеч қачон унутмасман. Юлия Константиновна илгари ҳам Тошкентда бўлган. Лекин дала кезмаган, фабрика-цехларида юриб, станоклар овозини босиш учун ишчиларнинг нақ қулоғига гапириб бўлса ҳам суҳбат қурмаган, нозик ниҳол, лекин қиёфасидан қудрат сезилиб турган механизатор ва теримчи қизларнинг куз шамолидан дағаллашиб қолган қўлларини тутиб, далаларда сўзлашмаган, у театр билан гастролгагина келиб кетган эди.

Юлия Борисованинг улуғ рус халқи, бутун меҳмонлар қалбидаги ҳис-туйғуларининг қуйилмаси бўлмиш бу ҳаяжонли санъаткорона, дўстона, қардошларча айтилган самимий сўзларини сиз телевизор ва радиоларингиз орқали эшитдингиз. Нафис санъати рус қалбидай саховатли, катта қалбли санъаткор Ўзбекистон саноат корхоналарининг ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили ўн ойлик планларини аллақачон бажарган ишчи-хизматчилари, фан-техника ходимларига, далаларда ҳар кўсакдаги уч ярим грамм пахтадан 5 миллион 300 минг тонналик хирмон уяётган дала заҳматкашларига таъзим ва ҳурматини изҳор этишга сўз тополмаганини айтди. Ўзбекистоннинг қардош совет оиласида яшаб, жаҳонга машҳур маҳсулотлар бераётгани, шу жумладан энг юксак сифатли толалар бераётгани ҳақида гапириш керагу, лекин лойиқ сўз тополмаганини айтиб, бутун дўстлик ифтихори-ю, таҳсину таъзимини фақат бир ибора: «Ассалому алайкум!» деган сўзлар билан ифода қилиш мумкинлигини тан олди. Ассалому алайкумда жуда катта маъно бор эканини биларди у. Сиз яшаётган уйда, меҳнат қилаётган ерда, фарзандлар ўстириб, орзу-умидлар билан яшаётган элда тинчлик бўлсин демакдир, омонлик бўлсин демакдир.

Бу оташин нутқнинг эртаси тонгда махсус поезд билан расмий делегация бошлиқ ҳафталик қатнашчилари ўзлари билан бизнинг меҳру-миннатдорчилигимизни олиб, жўнаб кетмоқда эдилар. Вокзалда кутиб олгандагидан ҳам кўп одам. Тунда бошлаган ёмғир тинмай ёғиб турибди. — «Пахталар нима бўлади?», — дейди Людмила Касаткина. — «Бу ёмғирдан кейин пахтани машиналар ҳа териб бўладими?», — деб сўрайди Ленинград область ижроия комитети раисининг муовини ўртоқ Елисеева.

— Бўлади. Ҳаммаси териб олинади, азиз дўстлар! Сизлар ўз ижодий меҳнатингиз, дўстлик туйғуларингиз бериб кетаётган ғайрат ва қудрат ҳамма қийинчиликларни енгишда бизга мададкор бўлади деймиз ва шундай бўлишига ишонамиз.

Бундай ноқулай об-ҳаволи куз биринчи эмас, ва охирги ҳам эмас. «Далаларимизнинг томи йўқ» деган эдилар Шароф Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIX съездида қилган докладида. Ягона томи бўлган осмон ёзда қайноқ нурларини фаввородай сочган бўлса, энди тинмай ёмғир ва қорларини сочмоқда далаларнинг устига. Далаларимизда эса ҳали «оқ олтин»имиз ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг анча миқдори сочиқ. Назаримда қорнинг ҳар бир оқ учқуни ҳаммамизнинг қайноқ ватанпарварлик туйғуларимиз устига қўрғошиндай оғир ботяпти. Лекин, не-не қийинчиликларни енгмаган халқмиз.

Бизнинг совет кишиларимиз қаҳрамонлиги немис фашистларининг ўқлари ёмғири остидан халқимиз гўдаклари ва момоларини омон олиб чиқиб кетган. Бизнинг кишиларимиз қаҳрамонлиги тошқинларнинг аёв ўпқонлари ва зилзилалар таҳдидидан жонни ҳам, молни ҳам омон сақлаб қолган. Бизнинг кишиларимиз қаҳрамонлиги шуҳратли меҳнаткашларимизнинг узоқ муддатли меҳнати ҳосили, пахталаримизни ҳам қор тагидан дурларни авайлаб териб олгандай териб оладилар. Шунинг учун ҳам мушкулликлар билан эгизак келган бу йилги байрам арафасида республикамизнинг энг юқори партия ва Совет ташкилотлари раҳбар ходимларидан тортиб, деҳқонгача, шаҳарлик ёшларгача бугун далада. Далада ҳал бўлмоқда миллий ифтихоримизнинг бу йилги салмоғи-ю, партия ва халқ олдида берган ваъдамизнинг вафоси.

Биз табиат билан жангга кирмаймиз, баҳслашмаймиз ҳам, негаки, ўзимизнинг ундан кучли эканлигимизни биламиз ва унинг инжиқликларини писанд қилмасликка журъат этамиз. Энг юксак сифатли тилломиздай қиммат «оқ олтин»имизнинг бир донасини ҳам, бир толасини ҳам увол қилмай териб олиб, давлатга топширамиз. Ана ўшанда «Ассалому алайкум!» — деб мурожаат қилган дўсту-қардошларимиз «Ҳорманг, яна байрам муборак», — деб табрик сўзларини йўллайдилар. Бизнинг даламиздаги, бизнинг кўксимиздаги ҳосил байрами ягона оиланинг катта-кичик оға-инилари уйида ҳам тантанага айланади. Ягона оила туйғулари тантанасининг туғилиши ҳам Ленин даҳоси, Октябрь революцияси ғалабасининг бизга берган табаррук, кудратли ва бедаҳл мулкидир.

Суратда: Тошкентдаги «Малика» трикотаж фирмасининг илғор мотористи Мунира Ҳамидова. Беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ғайрат билан меҳнат қилаётган бу ишчи шу кунларда 1977 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИНГА ҲАЙКАЛ

Улуғ Октябрь байрами арафасида Тўрткўл шаҳар ва район меҳнаткашларининг қалбларини ҳаяжонга солган воқеа содир бўлди. Она-Ватанга 71 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топшириб, район пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини бажарган куни шаҳар майдонида доҳиймиз Владимир Ильич Ленин ҳайкали очилди. Шу муносабат билан бу ерда ўтган тантанали митингда область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов меҳнаткашларни қизғин табриклади.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

* * *

7 ноябрь. Янгийўл районидаги Гулбаҳор қишлоғида Владимир Ильич Ленин ҳайкали очилди.

Бўлиб ўтган митинг қатнашчилари янгийўлликлар Ильич васиятларини бундан буён ҳам шараф билан бажаришга қатъий қарор берганликлари ҳақида гапирдилар.

Ҳайкал пойига гуллар қўйилди.

СОВЕТ ҲАРБИЙ КЕМАСИНИНГ АНГОЛАГА ВИЗИТИГА ДОИР

Келишиб олинганига мувофиқ, Совет Иттифоқининг «Бравий» эскадра миноносеци 9 ноябрдан 12 ноябргача дўстона расмий визит билан Ангола Халқ Республикасининг пойтахти Луанда портида бўлади. Кема республика мустақиллиги кунининг бир йиллигини байрам қилишда иштирок этади.

1977 ЙИЛ ҲИСОБИГА

ШУМАНАЙ («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган район чорвадорлари зафар қучдилар. Давлатга 1010 тонна сут топшириб, йиллик планларини ошириб бажардилар.

Шунингдек, қоракўл тери, тухум тайёрлаш планлари ҳам барвақт адо этилди. Шу кунларда район чорвадорлари 1977 йил ҳисобига чорва маҳсулотлари тайёрлашга киришдилар. Айни пайтда қишловга ҳам пухта тайёргарлик кўриляпти. Қўралар, бузоқхоналар, қудуқлар ремонт қилинди. Бир ярим йилга етадиган дағал-хашак тайёрланди.

МАИШИЙ ТЕМАДА

ҚИШ ДАСТУРХОНИГА

Бу йил меҳнаткашлар дастурхони ҳар қачонгидан ҳам тўкин-сочин бўлди. Чунки қишлоқ хўжалик ходимлари шаҳарликлар учун мўлкўл сабзавот, полиз маҳсулотлари етказиб бердилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети шу йил август ойида меҳнаткашларни қишин-ёзин сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари билан таъминлаш масаласини кенг муҳокама қилди. Бу йиғилишда пойтахтдаги барча райпишчеторг раҳбарлари ҳамда қўшни Орджоникидзе, Тошкент, Калинин, Янгийўл район Советлари ижроия комитетларининг раҳбарлари ҳам қатнашдилар. Улар шаҳарликларни сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари билан таъминлаш соҳасидаги ютуқ ва камчиликларни батафсил таҳлил қилдилар ва шаҳар аҳолисини сифатли сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари билан таъминлаш борасидаги ишларни назорат қилиб туриш учун аралаш комиссия туздилар. Бу комиссия колхоз, совхозлардан, тайёрлов идораларидан шаҳар савдо тармоқларига жўнатилаётган маҳсулотларнинг сифатини назорат остига олди. Натижа чакки бўлмади.

Бугунги кунда савдо дўконларига сифатли маҳсулотлар келтирилмоқда. Куз ойларида Октябрь районидагина 380 тонна ўрнига 686 тоннадан ортиқ пиёз, 190 тонна ўрнига 276 тонна помидор дўконлар орқали сотилди. Бошқирдистон АССР ва Ульяновск областидан 1500 тонна картошка келтирилиб, район аҳолисига сотилди.

Яна шу нарса қувончлики, йирик саноат корхоналари омборларига етарли миқдорда картошка тўкиб қўйилди. Бу картошкалар шу корхоналардаги ишчи ва хизматчиларга қиш ойларида сотилади. Бундан ташқари, 63 та озиқ-овқат магазинида сабзавот маҳсулотлари сотилмоқда.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

ЎЗБЕК ҲУЖЖАТЛИ КИНО УСТАЛАРИГА МУКОФОТ

Куйбишев шаҳрида бўлиб ўтган ҳужжатли ва илмий-оммабоп қишлоқ хўжалик фильмлари Бутуниттифоқ кинофестивалида ўзбекистонлик кинематографчилар катта муваффақиятга эришдилар. «Мирзачўл» рангли ҳужжатли картинаси биринчи даражали диплом ва мукофот олди. Бу фильм бўз ер қандай қилиб ўзлаштирилганлиги тўғрисида чўлни мелиорациялаш ва ирригациялаш борасида олиб борилаётган улкан ишлар ҳақида, чўлни забт этган ва ҳозир бу ерда мўл пахта ҳосили етиштираётган кишилар ҳақида ҳикоя қилади. Фильм сценарийсини Ҳамид Ғулом, Константин Симонов ва Малик Қаюмов ёзишган, Исай Гибалевич постановка қилган.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЖИПСЛИК НАМОЙИШИ

Бутун дунёнинг оммавий ахборот воситалари Улуғ Октябрнинг 59 йиллиги муносабати билан СССРда ва чет элларда ўтказилган тантаналарга катта эътибор бермоқда. Чет эл матбуоти ўз хабарлари ва шарҳларида Москванинг Қизил майдонидаги парад ва меҳнаткашлар намойиши Совет Иттифоқининг тинчликка бўлган интилишининг, унинг халқаро кескинликни юмшатиш ишини давом эттириш муддаосининг, совет кишилари ўнинчи беш йилликда Советлар мамлакатини ривожлантиришнинг КПСС Марказий Комитети Пленуми ва СССР Олий Советининг сессиясида муҳокама қилиниб, тасдиқланган планларини амалга оширишга азми қарор берганликларининг ифодаси бўлганлигини таъкидламоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кремль Съездлар саройида ўтказилган байрам қабул маросимидаги нутқи тўғрисида чет эл жамоатчилиги ва матбуот органлари кўпгина фикрларни билдирмоқда.

БЕРЛИН. «Нойес дойчланд» газетаси бундай деб ёзади: Л. И. Брежнев Қизил майдондаги парад ва меҳнаткашлар намойиши совет халқи ўзининг Ленин партияси теварагига жипслашганлигининг, ўз кучларига ишончи комил эканлигининг, коммунизм қуриш ва ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш соҳасида ўз олдига қўйган буюк вазифаларни зўр ғайрат билан амалга оширишга қаттиқ бел боғлаганлигининг янги яққол тимсоли бўлганлигини айтди.

ВАРШАВА. Л. И. Брежнев зўр аҳамиятга молик воқеага эътиборни жалб этди: совет халқи Совет социалистик давлати ҳаётининг 60-йилига қадам қўйди, бу эса унинг зиммасига бўлажак шонли айёмни ишнинг, коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги муваффақиятлар билан муносиб кутиб олиш масъулиятини юклайди, деб таъкидлайди «Трибуна люду» газетаси.

СССРдаги байрамлар, деб ёзади газета, совет жамияти халқ хўжалигини ҳар тарафлама ривожлантиришнинг КПСС XXV съезди белгилаган ва партия Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми конкретлаштирган программасини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаш белгиси остида ўтди.

ПРАГА. Бундан 59 йил муқаддам Улуғ Октябрь социалистик революцияси бутун инсоният олдида бутун дунёда социализм ва тинчлик ғалабаси учун кураш даврини очди. Улуғ Октябрь ҳозирги тантаналарининг ўтмиши бу йўлда янги жуда катта муваффақиятларга эришилганлигини яна бир карра исботлади.

БЕЛГРАД. Октябрь ғоялари дунёдаги кўпгина революцион, социалистик, прогрессив ўзгартишлар мисолида яшаб келмоқда, деб ёзади Югославия Коммунистлар союзининг органи ҳафталик «Коммунист» газетаси. Октябрь революцияси ишчилар синфи, барча революцион ва тараққийпарвар кучларнинг фаолияти учун шарт-шароитларни яратиш имконини берди. Жаҳон майдонидаги ва алоҳида ҳар бир мамлакатдаги синфий кучлар нисбатининг қулай тарзда ўзгаришига кўмаклашди.

ХАНОЙ. Россия ишчилар синфи ўлмас Ленин байроғи остида халқаро ишчилар ҳаракати ва бутун тараққийпарвар инсониятнинг зарбдор отряди сифатида ҳаракат қилиб дунёда биринчи марта ер куррасининг олтидан бир қисмида социалистик революциянинг ғалабасига эришди, деб ёзади Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг органи «Нян-Зан» газетаси. КПСС раҳбарлигидаги Советлар мамлакатининг ишчилар синфи ва бутун меҳнаткаш халқи инсониятнинг социализм ва коммунизм сари йўлини очиб бормоқда.

УЛАН-БАТОР. Монголия пойтахтининг марказий майдонида меҳнаткашларнинг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган кўп кишилик митинги ва байрам намойиши ўтказилди.

Митингда нутқ сўзлаган МХР Министрлар кенгаши Раисининг ўринбосари Ч. Сурэн Улуғ Октябрь революцион ғояларининг монгол халқи озодлик курашига, МХРда социализм қурилишига чуқур таъсир ўтказганлигини таъкидлади.

ВЬЕНТЬЯН. Лаос пойтахтида Улуғ Октябрнинг 59 йиллиги шарафига Лаос—Совет дўстлиги митинги ўтказилди. Митингда Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитети аъзолари, ҳукумат министрлари, Олий халқ мажлисининг депутатлари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

РИМ. Бу ерда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига аталган кўп минг кишилик митинг бўлиб ўтди. Италия Компартияси раҳбарлигининг аъзоси Р. Тривелли митингда сўзга чиқиб, Октябрнинг жуда катта тарихий аҳамиятини, унинг ишчилар синфи ва кенг халқ оммасининг ўз ҳуқуқлари учун курашга таъсирини таъкидлади.

БУЭНОС-АЙРЕС. 1917 йил 7 ноябрь санаси инсоният тарихига олтин ҳарфлар билан абадий ёзилиб қолади, деди Аргентина Коммунистик партиясининг асосчиларидан бири Родольфо Гиольди. СССРнинг тинчликсевар сиёсати туфайли дунёдаги кучларнинг нисбати социализм фойдасига, кескинликни юмшатиш, давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш принципларига асосланган тинчлик ва яхши қўшничилик муносабатлари фойдасига тобора кўпроқ ўзгариб бормоқда.

(ТАСС, 9 ноябрь).

ПЕКИНДА СОВЕТ ФИЛЬМИ КЎРСАТИЛДИ

ПЕКИН, 7 ноябрь. (ТАСС). Кеча Пекин телевидениеси орқали Октябрь революциясига бағишланган совет ҳужжатли фильми кўрсатилди. Информация агентликларининг хабарларига қараганда, фильм мамлакат экранига чиқарилиши лозим.

ЎТИШ ДАВРИДА

ВАШИНГТОН, 7 ноябрь. (ТАСС). Матбуот хабарларига қараганда, давлат департаментидагилар қуйидагиларни айтишган: мамлакатнинг янги президенти 1977 йил 20 январда ўз лавозимини ижро этишга киришгунча бўлган ўтиш даврида АҚШнинг ташқи сиёсат соҳасидаги янги ишларига доир планларни ишлаб чиқиш билан Ж. Картер группаси шуғулланади. Ж. Форд ҳукумати эса кечиктириб бўлмайдиган проблемаларни ҳал қилишнигина давом эттиради. Шу хабарларга қараганда, истеъфога чиқаётган ҳукумат «янги ташаббускор таклифларни ўртага қўйишдан тийилади, бироқ фавқулодда ҳолат вужудга келган тақдирда ягона фикрни ишлаб чиқиш мақсадида Ж. Картер группаси билан маслаҳатлашиб туради».

Давлат секретари лавозимига номзодларнинг бири, деб аталаётган Дин Раск бундай деган: Ж. Картер ҳукумати даврида Америка ташқи сиёсатида ўзгаришдан кўра давомийлик анча кўп бўлади. Ташқи сиёсат соҳасидаги иш давом эттирилмоқда, унинг катта қисми давомийликдан иборат, деди у. Биз бошқа мамлакатлар билан 5.000 га яқин битим тузганмиз, йил давомида шу битимларнинг бир процентдан камроғи бирон бир тарзда муҳокама қилинади. Баъзи бир жузъий ҳолатларгина ўзгартирилиши мумкин, деб ўйлайман.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ КЕЛДИ

МОГАДИШО, 9 ноябрь. (ТАСС). Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқининг Ўзбекистон савдо министри Ғафур Юсупов бошчилигидаги делегацияси Сомали пойтахтига келди. Делегация бу ерда очилган Сомали—Совет дўстлиги ҳафталигида қатнашади. Бу ҳафталик Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган.

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

ИШСИЗЛИК ВА МУҲТОЖЛИК

«Умумий бозор» доирасига кирган мамлакатларда меҳнаткашларнинг иқтисодий аҳволи кундан-кунга ёмонлашиб бормоқда. Шунинг учун ҳам Европа иқтисодий ҳамкорлигига аъзо бўлган барча мамлакатларда «умумий бозор» сиёсатига қарши оммавий митинглар ва намойишлар бўлиб ўтмоқда. Бу митинглар ва намойишларда сўзга чиққан кишилар Европа иқтисодий ҳамкорлигидаги давлатлар ўз мустақилликларини йўқотишларидан ташқари меҳнаткашларнинг турмуш даражаси ғоятда пасайиб кетганлигини, ишсизлар сонининг бениҳоят кўпайганлигини, нарх-навонинг ошиб кетганлигини, таълим-тарбия ва социал таъминот учун ажратилаётган маблағларнинг камайганлигини, бунинг устига корхона эгаларининг меҳнаткашларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ўзбошимчалик билан поймол қилаётганликларини ҳам таъкидлаб ўтмоқдалар.

«Умумий бозор» доирасидаги мамлакатларнинг ҳаммасида озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи тобора кўтарилмоқда. Бундан ташқари, коммунал хизмат учун тўланадиган ҳақларнинг ошиб бориши борган сари меҳнаткашларнинг тинкасини қуритмоқда.

Европа иқтисодий ҳамкорлиги комиссиясининг маълумотларига кўра, 1970 йилнинг сентябрь ойидан то шу йилнинг сентябрь ойигача бўлган даврда Ирландияда бошқа мамлакатларга нисбатан нарх-наво жуда юқорилаб кетди. Бу ерда маҳсулотлар ва турли-туман молларнинг нархи ўрта ҳисобда 19 процент кўтарилди. Италияда эса, 18 процент ошди. Англияда нарх-наво ана шу давр мобайнида 14,3 процент, Францияда 9,7 процент, Бельгияда 9,3 процент кўтарилди. Масалан, Бельгияда тўрт йил мобайнида озиқ-овқат маҳсулотларининг баҳоси жиддий суратда кўтарилиб кетди.

«Де ню потат» газетасининг маълумотларига кўра, 1972 йилнинг август ойидан 1976 йилнинг август ойигача бўлган даврда нон ва бошқа нон маҳсулотларининг баҳоси 60 процент, пишлоқнинг баҳоси 84 процент, сариқ ёғ — 48 процент, сут 58 процент, гўшт 48 процент, картошка 97 процент ошди.

Шу нарсани алоҳида қайд этиш керакки, Европа иқтисодий ҳамкорлигига аъзо бўлган мамлакатларда ҳозирги пайтда 5 миллиондан ортиқ киши ишсизлик кулфатини тортиб келмоқда. Бу эса умумий ишга ярокли аҳолининг 5 процентини ташкил этади.

Бу маълумотларни Европа иқтисодий ҳамкорлиги кенгашининг Бонндаги ахборот бюроси эълон қилди. Шу ахборот бюросининг таъкидлашича ишсизлар сони, айниқса ёшлар ва хотин-қизлар ўртасида кенг авж олган. Европа иқтисодий ҳамкорлигига аъзо бўлган мамлакатларда хотин-қизлар ишсизлиги шу кунларда рекорд даражага етди. Шу йилнинг сентябрь ойида ишсиз қолган хотин-қизлар сони 2.067.000 кишига етди. Бу ерда шуни алоҳида кўрсатиб ўтиш лозимки, ишлаш лаёқатига етган хотин-қизларнинг ёки пенсия ёшига бориб қолган аёлларнинг кулфати тағин ҳам ёмонроқдир.

Ишсиз хотин-қизларнинг сони ҳозир Германия Федератив Республикасида 462380 кишига, Францияда 449119 кишига, Италияда 423225 кишига, Англияда 375830 кишига етди.

Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан хотин-қизлар ўртасида ишсизлар миқдори Англияда 52 процент, Бельгияда 34 процент, Данияда 23 процент, Голландияда 22 процент, Францияда 15 процент ва Ирландияда 13 процент ошган.

Капиталистик дунёнинг бошқа мамлакатларида ҳам шундай аянчли аҳволларни кўриш мумкин.

ЙИҒИМ-ТЕРИМ СУРЪАТИНИ СУСАЙТИРМАЙЛИК

ҲАММАНИНГ ЎРНИ ДАЛАДА

Қорақалпоғистон АССР Тўрткўл районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Максим Горький номли колхоз пахтакорлари катта зафар қучдилар, улар терим суръатини ошириб, кунига тайёрлов пунктларига бир ярим процентдан ошириб пахта жўнатмоқдалар. Йиғим-теримни конвейер усулида ташкил этишдаги тажрибалар ҳақида хўжалик раҳбари Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати Ўринбой Матнепесов мухбиримизга қуйидагиларни айтди.

— Колхозимиз пахтакорлари об-ҳаво қийинчиликларини енгиб, катта зафар қучдилар, ҳар гектар майдондан 43 центнердан хирмон кўтариб, она-Ватанга 9300 тонна дурдона етказиб бердилар. Қолган ҳосилни чамалаб кўриб яна 1700 тонна пахта топшириш ҳақида оширилган мажбурият қабул қилдилар.

Бу йил машина теримида кескин бурилиш ясалди. Далаларимизда мунтазам 43 та машина ишлади, ҳар бир машинада хўжалик бўйича ўртача 150 тоннадан пахта терилди. Б. Бобоев, Т. Ўрозов каби ўнлаб пешқадам механик-ҳайдовчиларимиз эса мавсум бошидан буён бункерлардан 220-250 тоннадан пахта тўкди. Бу йил мавсум нормасини бажармаган бирорта механизатор қолмади.

Биз ялпи пахта миқдорини асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига кўпайтирдик. Илғор бригадаларимиз фан-техника ютуқлари, бой тажрибалардан оқилона фойдаланиб, гектаридан 46-52 центнердан хирмон кўтардилар. Қ. Эсенов, О. Тожиев, Н. Дурдиевлар бошлиқ бригадалар шулар жумласидандир.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, планларини бажарган бригадалар далаларида ҳам, ҳали маррага етмаган бригадалар далаларида ҳам пахта кўп. Бугуннинг бош вазифаси борлиқ ҳосилни сира нобуд қилмасдан тезкорлик билан йиғиб-териб олиш, куритиб, тайёрлов пунктларига топширишдан иборат.

Лекин ёғингарчиликлар юз бериши оқибатида кўп қийинчиликларга дуч келдик. Уч-тўрт кун суръат кўтарилмади, терим агрегатлари, кўсак узадиган, кўсак чувийдиган, тўкилган пахтани териб оладиган агрегат-механизмларни пайкалларга киритиш мумкин бўлмади. Пахтакорларимиз бундай кезларда асло саросимага тушмади, ваҳимага берилмадилар, аксинча, кўп йиллик деҳқончилик тажрибасини ишга солиб, суръатни сусайтирмаслик, бой берилган вақтнинг ўрнини қоплаш чораларини кўрдилар.

Ҳар бир бригадада зарбдор теримчилар отряди тузилди, улар яхши пойафзаллар, кийим-кечаклар билан таъминланди, унумли ишлашлари учун етарли маданий-маиший шароит яратиб берилди. Терилган пахта ва кўсак пайкалларда қабул қилиниб, тележкаларда қуритиш цехларига жўнатилди. Пахта қабул қилиш пунктларида ишга туширилган цехлар жўнатилган пахтани пешма-пеш қабул қилиб олаётир, транспортнинг навбат кутиб қолишига йўл қўйилмаётир.

Правление ва партия ташкилоти мутахассислар ва тажрибакорлардан иборат махсус комиссия тузиб, пайкаллардаги ҳосил чўғини аниқ ҳисоблаб чиқди, қайси пайкалга қачон ва қанча теримчи қўйилиши, нечта кўсак узадиган ва тўкилган пахтани терадиган агрегат киритилишини белгилади. Шу асосда барча бригадаларда терим графиклари тузилди. Биз теримчилар ва механизаторлар билан яккама-якка ва коллектив тарзда суҳбатлашдик, вазият анча мураккаблашгани, астойдил ҳаракат қилинмаса ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлишини уларга тушунтирдик. Социалистик мусобақани кенг йўлга қўйдик, илғорларни рағбатлантиряпмиз.

Пахтакор — механизаторларимиз онгли интизомлилик намунасини кўрсатди. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб пайкалларга отланди. Ҳаво ёғиб турган кезларни мустасно қилганда ҳамма тонг саҳардан қош қорайгунча, ҳатто машъалалар ёқиб терим ўтказмоқдамиз. Кунлик графикни тўла ва ошириб бажаришни ҳамма ўзининг шарафли бурчи деб билади.

Вазият ҳақиқатда мураккаблашди. Лекин халқ қўзғалса дарё сувини тескари оқизади деганларидек, пахтакорларимиз астойдил ҳаракат қилиб, ҳамжиҳатлик билан иш тутса, борлиқ ҳосилни сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олишимиз мумкин ва лозим. Биз шуни кўзлаб иш тутмоқдамиз. Қолган ҳосилни охирги граммларигача йиғиб-териб олиш, 1700 тонналик қўшимча мажбуриятимизни ҳам бажариш учун қандай тадбирларни амалга оширяпмиз?

Пайкаллар ва қаторларни зарбдор бригадаларнинг аъзоларига бўлиб бердик, ким қаердаги ҳосилни йиғиб-териб олишини уларга олдиндан маълум қилдик. Теримчиларимиз астойдил ишга киришиб, бир-бирларининг фаолиятини назорат қилиб борадилар, тўкилган, чаноқларда қолган пахтани охирги мисқолигача териб оладилар. Шундай қилинганда тезда ғўзапояни йиғиштириб олиш ва ерни шудгорлашга шароит яратилади.

Мутахассисларнинг ҳисоб-китобига қараганда машина теримига ажратилган майдонларда анчагина пахта эгат ораларига тўкилиб ётибди. Тажриба шуни кўрсатдики, битта агрегат билан 50-60 та тўкилган пахтани терадиган теримчининг ишини бажариш мумкин. Шуни назарда тутиб, подборщикларни тўла ишга туширдик. Йиғиб олинган пахта марказий хирмонларда агрегатлардан ўтказилиб, тозаланяпти. Ҳозир ҳамма механизм-агрегатлар тўла қувват билан ишлатиляпти.

Пахта нобудгарчилигига қарши курашни кучайтиряпмиз. Халқимиз меҳнати билан бунёдга келтирилган «оқ олтин»имизнинг бир мисқолини нобуд қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Ваҳоланки, айрим жойларда йўлларга, хирмонларнинг четларига пахта тўкилиб ётибди, чорва моллари пайкалларга кириб қоляпти. дала-хирмон-пункт орасидаги транспорт қатновида ҳам пахта тўкиляпти. Халқимизда «нон ҳам нон, унинг ушоғи ҳам нон» деган мақол бор. Шунга ўхшаш пахта ҳам пахта, унинг бир мисқоли ҳам пахтадир. Шундай экан, нобудгарчилик каналларини бутунлай беркитиб ташлашимиз керак. Биз ҳурматли кариялар мактаб ўқувчилари, меҳнат ва Ватан уруши инвалидларига мурожаат қилдик, улар тўкилган пахтани териш, пайкалларни чорва молларидан муҳофаза этишда катта ёрдам бермоқдалар. Бу тадбирни қизғин давом эттиравермиз.

Ниҳоят, шу кунларда ҳосил тақдирини техника воситалари билан бир қаторда қўл кучи ҳал қилишидан кўз юмаолмаймиз. Бугун қалбида виждони, билагида кучи бор ҳар бир кишининг ўрни пахтазорда бўлмоғи керак. Пахтазорга ғайрат камарини белга боғлаб кирмоқ, суръатни оширишга муносиб ҳисса қўшишни кўзда тутиб ишламоқ керак. Вазият тақозоси билан идора аппарати ходимлари, иккинчи даражали ишлар билан банд бўлган кишиларнинг ҳаммасини йиғим-теримга сафарбар этдик. Зарбдор бригадаларга шахсан бригада бошлиқларининг ўзлари пайкалларда теримчилар, механизаторлар билан ёнма-ён юриб бошчилик қилмоқдалар.

Бугуннинг муҳим вазифаси меҳнат унумдорлигини кўтаришдан иборат. 80-100 килограмм кўсак тераётган теримчилар 150-200 килограмм кўсак теришлари, механизаторлар агрегатлар иш унумини ҳозиргига нисбатан тенгма-тенг кўтаришлари мумкин. Бунинг учун ҳосил етарли бор. Шундай экан, ҳар биримиз бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоғимиз, расмиятчилик учун далаларда ўзимизни кўрсатишдан қочмоғимиз, борлиқ ҳосилни ўзимиз териб олмасак, фурсатдан ютмасак доғда қолиш мумкинлигини назарда тутиб, жонбозлик билан меҳнат қилмоғимиз керак. Яна бир ғайрат қилсак, уюшқоқлик, интизомлилик намунасини кўрсатсак, республикамиз бўйича 5 миллион 300 минг тонналик «оқ олтин» марраси эгалланади, партия ва ҳукуматимиз, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга берган сўзимизнинг устидан чиқиб, юзимиз ёруғ бўлади.

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

НОРИН. КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан руҳланган «Октябрь» колхози заршунослари мавжуд 1522 гектар ернинг ҳар гектаридан 32,2 центнердан хирмон кўтариб, халқ хўжалик планини бажардилар. Эл хирмонига 4909 тонна пахта етказиб берилди. Унинг 75 проценти машиналарда йиғиб-териб олинди. Хўжаликнинг Қўчқорали Акбаров, Абдулхай Ботиров, Ҳадича Қосимова, Бозорбой Боймирзаев ўртоқлар бошлиқ бригадалари гектаридан 38-42 центнердан хирмон кўтарди.

Далаларда пахта йиғим-терими жадал давом этяпти. Хўжалик меҳнат аҳли она-Ватанга яна 790 тонна пахта етказиб бериш учун бор имкониятларни ишга солиб меҳнат қилишяпти.

М. ТОШБЕКОВ.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Косонсой райони чорвадорлари зафар қучдилар. Давлатга 835 тонна ўрнига 860 тонна юқори сифатли гўшт сотилиб, йиллик план муддатидан анча олдин ортиғи билан бажарилди.

Эришилган бу муваффақиятга Куйбишев номли, «Правда», «Ленин йўли» колхозлари, «Қўқимбой», «Дўстлик» ва Худойбердиев номли совхозлар салмоқли ҳисса қўшдилар.

Бу хўжаликларда гўштга топширилган молларнинг ўртача тирик вазни 380-385 килограммданни ташкил этди.

Шунингдек, район чорвадорлари тухум ва жун тайёрлаш планларини ҳам уддалашди. 1 миллион 570 минг дона тухум, 590 центнер жун етиштирилди.

К. БОБОХОНОВ.

ШОЛИКОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Нукус районидаги ихтисослаштирилган «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози — Қорақалпоғистон Автоном Республикасидаги энг йирик шоликор хўжалик. Бу совхоз шоликорлари ва механизаторлари бу йилги об-ҳаво қийинчиликларига қарамасдан ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Шоли ўриш, янчиш ишларини уюшқоқлик билан бошлаган совхоз шоликорлари куни кеча Улуғ Октябрь байрами арафасида она-Ватанга 22 минг тонна шоли топшириб, шоли сотиш топшириғини ошириб адо этдилар.

— 5100 гектар майдондаги шолидан 3900 гектарини ўриб олдик, — деди совхоз директори О. Отамуродов, — яна 1200 гектар майдонда шолимиз бор. Ҳар куни икки процент ва ундан ошириб шоли тайёрламоқдамиз. Шоли топшириш плани ошириб бажарилди. Совхозимиз бўйича ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 55 центнерга етказиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдамиз.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲАМИША ИЗЛАНИШДА

ЕТМИШИНЧИ ЙИЛЛАРНИНГ КОММУНИСТЛАРИ

Аста-секин ботиб бораётган қуёш титроқ барглардан мўралаб, унинг кенг пешанасини, хурпайиб кетган сочларини, ҳорғин кўзлари устига тўр солган ажинларни ёритиб юборди. У меҳмонхона айвонидаги тўқима креслога ястаниб ўтирарди. Юмалоқ столчада блокнот очиқ турибди, унда рақамлар рўйхати.

Ҳалил Аҳмедович Раҳматулин мана шунақа одам экан. Механика, аэродинамика, математика соҳасидаги йирик мутахассис — олим ҳақида кўп бор эшитганман, ихтиролар ҳақида ёзган мақолаларини ўқиганман, техника справочнигига кирган машҳур «Раҳматулин тўлқини» ҳақида эшитганман. Лекин ўзини сира кўрмагандим. Чунки у кўп йиллардан буён Москвада истиқомат қиляпти. Тошкентга келганида эса унинг вақти ҳатто минут-минутигача тақсимланган бўлади.

Бу гал омадим келди. Тошкентлик ҳамкасблари билан бўладиган учрашувлар ўртасидаги бўш вақтида суҳбатлашиб олиш ҳақида телефонда келишиб олдик. Ҳалил Аҳмедович блокнотига нималарнидир ёзаркан, тобига келтириб дамланган кўк чойни пиёлага қуя туриб, гап бошлади:

— Тошкентга отланарканман, ғайратимга сиғмай кетаман. Айниқса учрашувлардан қувониб, тўлқинланаман. Ҳозиргина ажойиб олим — республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Жорулла Файзуллаев келиб кетди. Бундан анча йиллар илгари Волгада гидростанция қурилиши муносабати билан кўп фазали систематизмларнинг газодинамикаси проблемаси билан шуғуллангандим. Практикаларнинг динамик импульс шароитида қум, сув ва ернинг бошқа қатламлари табиати масаласи ҳавотирлантирарди. Ўша пайтдаёқ ёш олим Файзуллаевни бу тадқиқот қизиқтириб қўйди. У тозаланмаган нефтни ташиш проблемаси билан шуғулланаётганди. У ўйлаб юрган ғоясини бир неча бор Москвада «синаб» кўрди, лабораториямизда экспериментлар ўтказди, ўзининг «Ўзаро боғланган икки фазали қатламнинг қувурлар бўйлаб ҳаракати» иши юзасидан консультациялар олди. Мана энди айтиш мумкинки, шон-шуҳрат қозонди. Монография кўпгина тилларда, шу жумладан АҚШда таржима қилинди.

— Ҳалил Аҳмедович, илм-фанга олиб кирган йўлни айтиб берсангиз?

У бироз жим қолди, кўзларини хиёл қисганича ўтмишга хаёлан сайр қилди... Ҳар куни қуёш чиқиб ботар, булутлар тоғлар орқасига сузиб кетиб, яна қайтар, теракларда барглар тўкилар ва бу ҳол яна қайта такрорланарди. Ҳаёт бамисоли эски аравадек пачаги чиқиб кетганди. Бироқ кунларнинг бирида, 1917 йилнинг ноябрида оқсоқоллар майдонга тўпланишди. Шу ерлик мактаб муаллими Мусаев уларга газета ўқиб берди. «Революция, озодлик, Ленин» сўзлари баралла янгради.

Бойнинг ҳовлисида мактаб очилди. Парта, қоғоз, қалам йўқ эди. Ерда ўтириб олиб тоштахтага бўр билан ёзишарди. Ҳалил арифметикани осонгина ўзлаштирди. Мусаев совға қилиб берган дарсликлардаги барча масалаларни ечиб, ўзи ҳам янги масалаларни ўйлашга тушди.

— Сен Тошкентга боришинг керак, — деб қолди Мусаев унга.

1925 йили ўн олти ёшли Ҳалил Раҳматулин илк бор Тошкент заминига қадам босди. Этигини уринтириб қўймаслик учун елкасига осиб олиб, шаҳарга қараб йўл олди. Педагогика техникумини қидириб топди. Ҳалил математикани боплаб топширди, аммо диктантда «қоқилиб» қолди. Уни тайёрлов курсига қабул қилишди. Математика муаллими Шамсиддинов Ҳалилга энг мураккаб масалани берди. Масалани ўткир зеҳн билан ечиб берди. Йигитнинг қобилиятини текширган юқори курс муаллими Ратушенко унга бундай деди: «Менинг дарсларимга қатнашаверинг, бошқа фанлар бўйича эса тайёрлов курсида ўқийверасиз».

Ратушенко ўзбек тилини яхши билар, техникумда математикадан дарс берарди. Ҳалил унинг дарсларида математика бошқа фанлар сиру-асрорини билиб олишга ёрдамлашишини биринчи марта билиб олди...

В. И. Ленин асос солган Ўрта Осиё Давлат университети физика-математика факультетининг ғиштин зинасидан юриб бораркан, ҳар қандай вазиятга қарамай, студент бўлишига ишончи комил эди. Ахир, у уч йил ичида техникумнинг бутун курсини уддалайолди-ку... Энди унинг олдида бошқа чўққи — университет турарди. Математика фанларидан яна имтиҳонларни зўр муваффақият билан топшириб, иншодан қониқарсиз баҳо олди. Ҳалил грамматикани ҳали яхши ўрганиб олмаган эди.

— Энди нима қилдик, чироғим? — фиғони ошди қабул комиссияси раисининг. — Ҳар бир сўзда хато қилибсан-а.

— Аммо у энг мураккаб тенгламаларни бехато ва турли вариантларда ечиб берди-ку, — суҳбатга аралашди математика ўқитувчиси. — Раҳматулинни қабул қилиш керак деб ўйлайман.

Фан эшиги Ҳалилга кенг очилди. Романовский, Жарков, Захаров сингари профессорларнинг лекцияларини зўр иштиёқ билан тинглади. Олий математика, механика, физика бир бутун ягона нарсага қўшилиб, уни ҳаётга чуқурроқ қарашга мажбур этди: билимни ҳаётга қўллаш лозим эди.

Республикада ўқитувчилар етишмасди. Шунда физика-математика факультети негизида Педагогика фанлари академияси ташкил этилди. Уни битириб чиққан Ҳалил Раҳматулин ўқитувчилик қила бошлади, педагогика техникумида жамиятшуносликдан дарс берди. Ўзбек мактабларида математикадан муаллимлик қилди. Орттирган билимини бошқалар билан баҳам кўришдан олам-олам баҳра оларди. Лекин барибир илм-фан уни ўз қучоғига чорларди. У Москвада ўқишни орзу қиларди.

Курьер поездининг ғилдираклари гўё «қабул қилишади — қабул қилишмайди, қабул қилишади — қабул қилишмайди» деган сўзларни такрорларди. Мана, ниҳоят ўзининг улуғворлиги, улканлиги билан Ҳалилни ром этган буюк Москва. Манеж майдони, Моховая кўчасигача етиб келди. Университетда ўқув йили аллақачон бошланиб кетган эди. Аммо у олдинроқ етиб келолмасди, негаки пальто сотиб олиш учун пул ишлаши керак эди. Москвада пальтосиз юриб бўлмайди-ку ахир. Ректоратда «ўқув йилининг ўртасида ўқишга қабул қилиш имконияти йўқ» деб узил-кесил жавоб беришди. Лекин у бўш келмади. Йўлланма, диплом, характеристика сингари ҳужжатларини яна кўрсатаверди.

Ҳамма чоралар кўриб бўлингач, Ҳалил охиргисини амалга оширишга журъат этди. Ийманибгина халқ комиссарининг клеенка қопламали эшигини очди. Катта ёзув столи олдида хушфеъл, кўз ойнагидан мулойим кўзлари боқиб турувчи нуроний киши ўтирарди. Анатолий Васильевич Луначарский йигитнинг сўзларини эшитиб, ҳужжатлари билан танишиб чиққач, бундай деди:

— Нима ҳам дердим, бундай иштиёқни жиловлаш, назаримда, жиноят бўлур эди. Аммо шуни ёдда тутинг-ки, сизга осон бўлмайди, ахир ўқув йили бошланиб кетган бўлса...

Анатолий Васильевич бир варақ қоғоз олиб, унга бир неча калима сўз ёзди-да, Ҳалил Раҳматулинга узатди.

Механик-математика факультетида семинар машғулоти борарди. Ҳалил охирги партага бориб ўтирди. Уни ҳеч ким пайқагани ҳам йўқ. Студентлар доскага ёзиб қўйилган масалани ечишаётганди. Профессор соатига қараб олди-да, сўради:

— Ким тайёр?

— Масалани мен ечсам майлими?

Ҳамма Ҳалил томонга ўгирилиб қаради, у бўлса бошқаларнинг ҳайрон боқишларидан бехабар доскага чиқа бошлади. Масалани ажойиб тарзда ечиб берди. Раҳматулин шу тариқа қабул имтиҳонидан ўтиб, профессор Голубев билан танишиб олди. Кейинчалик профессор унинг севикли устози, илмий ишларининг раҳбари бўлиб қолди.

Ҳалил Аҳмедович студентлик йилларида, кейин эса аспирантурада аэродинамикага қизиқиб қолди. 1934 йил январда у буюк Жуковский асос солган аэродинамика лабораториясига бошчилик қилди. Жуковский ишини давом эттириб, синов учун қувурларни лойиҳалаштирди. Ноёб ўлчов асбобларини унга мослаштирди.

Улуғ Ватан уруши йилларида фашист авиациясининг навбатдаги ҳужумидан кейин ҳосил бўлган вайрона Раҳматулинни динамик зарб табиатини ўрганишга ундади. Ҳалил Аҳмедович проблеманинг ич-ичига кириб бориб, қатор янги тўлқинларни кашф қилди, шулардан бири «Раҳматулин тўлқини» деб аталади. У ўтказадиган жисмлар аэродинамика назариясини бойитиб, аэрохимия механикасига салмоқли ҳисса қўшди. 1953 йили Ҳалил Аҳмедович Москва давлат университети газ ва тўлқин динамикаси кафедрасини бунёд этди. Ҳозирги кунгача у шу кафедрага бошчилик қилмоқда. Раҳматулин — Давлат, Ломоносов ва Беруний мукофотларининг лауреати.

...Биз меҳмонхона айвонида ўтириб, чой ичяпмиз. Ҳалил Аҳмедович зилзиладан кейин бунёд этилган янги Тошкентдан ҳайратланганлигини сўзлайди. Шу муносабат билан Москва Давлат университетининг газ ва тўлқин динамикаси кафедраси билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Сейсмология институти ўртасидаги мустаҳкам алоқаларга тўхталади. Раҳматулиннинг ҳисоб-китоблари Тошкент зилзиласининг ўчоғини ўрганаётган техника фанлари доктори Е. У. Соатовга сейсмологик тадқиқотлари олиб боришда жуда қўл келди.

— Ўзбекистонга тез-тез келиб тураман, — дейди Ҳалил Аҳмедович, — ўзбекистонликлар ҳам Москвага тез-тез меҳмон бўлиб келишади, кафедрамиз лабораторияларида ишлашади. Очиғини айтганда, мана шундай алоқаларсиз яшашни кўз олдимга келтиролмайман. Шундай пайтларда кўпинча ўйлаб кетаман. Биз, кўп миллатли Совет давлатининг вакиллари халқларнинг ленинча дўстлигидан чексиз миннатдор бўлишимиз керак. Коммунистик партия сиёсати, ленинча миллий сиёсат бизга ижод қилиш учун бекиёс имкониятлар очди, бахт калитини берди...

А. ЗАБРОВСКИЙ,
(«Правда», 5 ноябрь).
Тошкент шаҳри.

Бугун — совет милицияси куни

ОСОЙИШТАЛИК СОҚЧИЛАРИ

Ҳ. ЯҲЕЕВ,
Ўзбекистон ССР ички ишлар министри, ички хизмат генерал-лейтенанти

✦

Советлар мамлакати эски дунё вайроналарида порлоқ келажакни яратишни бошлаб, ўзининг дастлабки декретларидан бирида милиция органларини таъсис этди. Ёш Советлар ҳокимиятини контрреволюциядан, профессионал жиноятчилардан, товламачилар ва чайқовчилардан ҳимоя қилиш учун қуролли солдатлар, матрослар, деҳқонларнинг махсус отрядлари ташкил этилди. Ўзбекистонда совет милиционерларининг дастлабки авлоди зиммасига жуда катта қийинчиликлар тушди. Шиддатли синфий кураш шароитида революцион тартиб-интизомни ҳимоя қилишга, янги социалистик қонунчиликни ўрнатишга тўғри келди. Ўша вақтда ишчи-деҳқон милицияси фаолияти асосан кўп сонли босмачиларни тугатиш учун жанг қилиш, реакцион руҳонийлар қилмишларига қарши кураш олиб боришдан иборат бўлди. Хоразм, Бухоро, Фарғона милициясининг кўпгина жанговар операциялари революцион кураш тарихига кирди.

«...Қизил милиция — бу ишчи-деҳқон ҳокимиятининг рамзидир. Қизил милиция — бу бизнинг таянчимиз, давлатимиз аҳволи ва тақдирининг биринчи соқчисидир. Туну-кун ҳар дақиқа қизил милиционер босмачи, бандит устига юриш қилишга, тинтув ўтказишга, қочоқларни тутишга тайёрдир». Бу сатрлар 1924 йилда Туркистон Компартияси Марказий Комитети томонидан қизил милиция ва жиноий қидирув ходимларининг турмуш шароитини яхшилаш учун тузилган махсус комиссиянинг ҳужжатидан келтирилди. Турмуш шароити эса ғоят оғир эди. Оч ва яланғоч, яхши қуролланмаган милиционерлар совуқ хоналарда иш олиб боришар, кўпинча жазирама иссиқда, совуқда қишлоқма-қишлоқ, овулма-овул пиёда юришарди.

Революция душманлари билан қуролли олишувларда, жиноятчиларни қуролсизлантириш операцияларида оддий милиционерлар, уларнинг раҳбарлари қаҳрамонлик ва мардлик кўрсатар эдилар. Мана бир мисол: Тошкентда оқ гвардиячилар исён кўтарган оғир бир вақтда бир группа милиция ходимлари ўзларини контрреволюционерлар бошлиғи Осиповнинг вакили деб кўрсатиб, Янгийўлга кириб олдилар. Бу ерда мингдан ортиқ исёнчи тўпланган эди. Милиционерлар бу контрреволюцион ташкилот раҳбарларини қамоққа олишга муваффақ бўлдилар. Ходимларнинг мардлиги ва ишбилармонлиги туфайли Тошкентдаги исёнчилар мададсиз қолди.

Туркистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, социалистик қонунчиликни қарор топтириш учун курашда ўлка милицияси сафидан чинакам халқ қаҳрамонлари етишиб чиқди. Ўша вақтдан буён республика милицияси халққа садоқат билан хизмат қилиб келмоқда, ўзининг шонли традицияларини муқаддас сақламоқда.

Милициянинг ҳозирги авлоди совет гражданларининг манфаатларини, ҳуқуқларини, шаънини ҳимоя қилишни, партия ва ҳукуматимизнинг социалистик қонунчиликни ва жамоат тартибини мустаҳкамлаш тўғрисидаги қарорларини амалга оширишни ўзининг бош вазифаси деб билади. Шунинг учун ҳам милиция ходимларига нисбатан талабчанлик йил сайин ошириб борилмоқда. Чунки милиция ходими энг аввало адолатли, виждонли, принципиал ва сезгир, ҳар томонлама билимдон, жисмоний чиниққан бўлмоғи керак.

Ленин васиятларига содиқ бўлган Коммунистик партия милиция органларини такомиллаштириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда. Ҳозирги вақтда ички ишлар органларида яхши тайёргарликдан ўтган ходимлар хизмат қилмоқдалар. Кадрларимизнинг асосий кўпчилиги серғайрат ёшлардан иборат. Улар олий ўқув юртларида, милициянинг махсус мактабларида таҳсил кўрган кишилардир.

Милиция органларини муносиб кадрлар билан мустаҳкамлашда бизга жойлардаги партия ва совет ташкилотлари жуда катта ёрдам бермоқдалар. Эндиликда милиция органларини комплектлашда янги принцип қарор топди. Бу — меҳнат коллективларидаги энг муносиб кишиларни танлаб олиш принципидир. Ходимларни тарбиялаш, бўлинмаларда мураккаб милиция меҳнати учун қулай шароит яратиш, ишонч, ўзаро ёрдам, ўртоқлик муҳитини вужудга келтириш юзасидан ғамхўрлик кучайтирилди.

Бугунги кунда милиция фаолиятининг савиясини, унинг иш услубини мустаҳкам профессионал ядро белгилаб бермоқда. Бу ядро энг тажрибали, юксак малакали, ишга садоқатли кадрлардир.

Ички ишлар органларининг ва энг аввало милиция бўлинмаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилинди. Улар энг замонавий техника, транспорт, алоқа воситалари билан жиҳозланмоқда. Чунончи, жиноят изларини аниқлаш ва жиноятчиларни қидириш учун махсус оператив-криминалистик техникадан, кучли стационар радиостанциядан тортиб, оператив группалар ва айрим соқчилар ишлатадиган кичик радиостанцияларгача замонавий техникадан фойдаланилмоқда. Махсус жиҳозланган автомобиллар сони кўпайяпти. Жиноятни аниқлаш, текшириш ва далилларни қайд этиш электрон приборлар ва қурилмалар, химиявий, биологик, физик анализларнинг махсус методлари ёрдамида бажарилмоқда, ғоят мураккаб техник экспертизалар ўтказилмоқда. Жиноятни очишнинг кўпгина вазифалари ҳозирги вақтда замонавий ҳисоблаш техникаси базасида барпо этилган автоматлаштирилган ахборот-қидирув системаси ёрдамида ҳал этилаётир.

Милиция кадрларининг мустаҳкамланиши, унинг техника билан қуролланиш даражаси оширилганлиги, шу билан бир вақтда иш форма ва методларининг такомиллаштирилганлиги, республика партия, совет давлат органларининг, жамоат ташкилотларининг ҳуқуқ-тартиботни ва социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш масалаларига доимий эътибор бериб келаётганлиги, меҳнаткашларни ғоявий ва ахлоқий тарбиялаш юзасидан олиб борилган улкан ишлар жиноятнинг олдини олиш ва унга барҳам бериш учун қулай шароит яратди.

Меҳнат коллективларининг, жамоат ташкилотларининг милиция органларига кўрсатадиган ёрдами ҳам такомиллашиб, ўсиб бормоқда. Шаҳар ва қишлоқларда милиция кўнгилли халқ дружиналарига таяниб иш олиб бораётир. Халқ дружиналари эса ташкилий жиҳатдан тобора мустаҳкамланиб, жипслашиб, профилактика ишларининг самарали формаларини қўлламоқда.

Республикада 400 дан ортиқ жамоатчилик ва милиция таянч пунктлари ташкил этилган бўлиб, улар бевосита аҳоли ўртасида иш олиб бормоқдалар. Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати, Чирчиқдаги металлурглар посёлкаси, Чорвоқ гидроқурувчилар посёлкаси, «Политотдел» колхози, Олмалиқ шаҳридаги микрорайон ва бошқа кўпгина шаҳарлар ҳамда аҳоли пунктларида тузилган таянч пунктлари самарали иш олиб бормоқда.

Буларнинг ҳаммаси республикада жиноятчиликнинг камайишига ёрдам бермоқда, кўпгина шаҳар ва районларимизда жамоат тартибининг яхшиланишига имкон яратмоқда. Масалан, Самарқанд, Фарғона, Андижон, Қашқадарё ва бошқа областларда бир неча йиллардан буён жиноятчилик мунтазам камайиб боряпти. Шуни ҳам айтиш керакки, жиддий жиноий ҳодисалар юз бермаётган аҳоли пунктлари сони тобора кўпайиб бормоқда. Социалистик мулкни қўриқлашни таъминлаш каби масъулиятли ишда ҳам ижобий силжишлар бўлмоқда.

Социалистик мулкни ўғирлашга қарши кураш аппаратларининг ходимлари махсус профессионал кўникмалардан ташқари иқтисодий анализ методларидан оқилона фойдаланмоқдалар, улар корхоналар ва қурилишлар хўжалик фаолиятини планлаштириш, ишлаб чиқариш жараёнлари технологияси, бухгалтерия ҳисоботи масалаларини яхши тушунадиган бўлиб қолдилар.

Ўзбекистон милицияси партия ва ҳукуматимизнинг, халқнинг юксак ишончини шараф билан оқламоқда. КПСС XXV съездида совет милицияси фаолиятига юксак баҳо берилди. Бунда Ўзбекистон милициясининг ҳам хизмати бор. Жиноятчиликка қарши кураш вазифаларини ҳал этишдаги ташаббускорлиги, изчиллиги, социалистик ҳуқуқ-тартиботни қўриқлаш соҳасидаги фидокорона меҳнати учун республика ички ишлар органларининг бир қанча ходимлари ҳукумат мукофотларига сазовор бўлдилар. Милиция подполковниги С. В. Калустян, милиция старший лейтенанти З. Мўйдинов, милиция полковниги Н. В. Нарижний ва бошқалар шулар жумласидандир.

Милиция формасида кеча-ю кундуз жамоат тартибини қўриқлаш хизматида турган, қуролли жиноятчилар билан яккама-якка олишаётган, ўз ҳаётини хавф остида қолдириб, социалистик давлатимиз ва совет гражданлари манфаатини ҳимоя қилаётган кишилар милициямиз шонли тарихига ёрқин саҳифа ёзмоқдалар. Сўнгги ойларнинг ўзидагина Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми фидокорлик ва жасорат кўрсатганлиги учун милиция старший лейтенанти А. Шарипхўжаевни, милиция старший сержанти Х. Анорқуловни «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлади. Милиция лейтенанти Р. Холхўжаев ўлимидан сўнг ана шундай медаль билан тақдирланди. У юрагидан ярадор бўлишига қарамай хавфли жиноятчини қуролсизлантирди ва қўлга туширди. Дўстлик посёлкасидаги кўчалардан бири хизмат бурчини бажариш вақтида ҳалок бўлган бу милиция ходимининг номи билан аталди.

10 ноябрь — милициямиз ҳаётида алоҳида кундир. Бу милициянинг байрами ҳам халқ олдида ҳисоб берадиган кундир. Республика милицияси Ўзбекистон Компартияси раҳбарлигида мураккаб ва масъулиятли ишни бажариб келмоқда. КПСС XXV съезди ижтимоий муносабатларни, социалистик турмуш тарзини такомиллаштиришнинг, қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашнинг янги кенг программасини олға сурди. Барча меҳнаткашлар каби республика милициясининг шахсий состави ҳам партия съездининг бу қарорларини тўла маъқуллаб, бутун кучини, ижодий ғайратини уларни муваффақиятли амалга оширишга сафарбар этмоқда.

Суратда: Қуйи Чирчиқ район ички ишлар бўлимининг «Ўзбекистон беш йиллиги» совхозига жойлашган таянч пункти ходимларидан С. Оролов, Владимир Ахроменко, Худойберган Ерманов, Шомурод Муллабоев, Деҳқонбой Жониқулов ўртоқлар. Улар ўзларининг аъло хизматлари учун вимпель ва мақтов қоғозлари билан тақдирланганлар.

Ж. Тўраев фотоси.

ФОТОТЕЛЕГРАФДА ГАЗЕТА ТАСВИРИ

Ҳар куни тонг маҳалда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонасидан марказий ва республика газеталарининг янги сонлари юкланган автомашиналар шаҳар кўчалари бўйлаб йўлга чиқади. Газеталар самолётларнинг биринчи рейсларида узоқ-яқиндаги барча шаҳарларга етказиб берилади. Хуллас, республикамиз меҳнаткашларининг эрта тонгданоқ газеталарнинг шу кунги сонини олиб ўқишлари учун барча имкониятлардан фойдаланилмоқда. Ҳозир матбаачиликда техника шу даражада юксалмоқдаки, булар ҳақиқатан ҳам минглаб километр узоқ масофаларни яқин қилиб, бир неча соатларда бажариладиган ишларни саноқли секундларда амалга ошириш имконини бермоқда. Фототелеграф ана шундай техника мўъжизаларидан бири бўлиб қолди.

Бундан ўн йил аввал, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллиги кенг нишонланаётган кунда нашриётимиз коллективи ҳаётида муҳим воқеа рўй берди. Республика полиграфия саноати тарихида биринчи марта фототелеграф алоқаси ишга туширилиб, «Правда» газетасининг байрам сони саҳифалари бевосита нашриётимиз босмахонасида босиш учун алоқа кабеллари йўли билан қабул қилиб олинди. Марказий газеталарни фототелеграф орқали қабул қилиш пунктининг ишга туширилгани республика матбаачилиги тарихида янги босқич бўлди.

Ўтган ўн йил ичида газета саҳифаларини узоқ масофадан қабул қилиб олишнинг янги технологияси тўла ўзлаштирилиб бу технологияни янада такомиллаштириш юзасидан кўпгина ишлар амалга оширилди. Алоқа каналлари орқали олинаётган газеталар сони кўпайди. Агар 1967 йилда Тошкентда 3700 километрлик кабель магистрали орқали Москва шаҳридан «Правда», «Сельская жизнь», «Известия» газеталари қабул қилиб олинган бўлса, эндиликда «Комсомольская правда», «Социалистическая индустрия», «Труд», «Советский спорт», «Красная звезда» газеталари саҳифаларини қабул қилиб олишда ҳам ана шу прогрессив технология жараёнлари қўлланилмоқда. Фототелеграф орқали олинаётган саҳифалар сони 1967 йилдаги 3208 тадан ўтган йил охирига келиб 11035 тага етди. Нашриёт келгусида «Учительская газета», «Медицинская газета», «Советская торговля», «Футбол-хоккей» газеталарини ҳам ана шундай усулда қабул қилиб олиш учун тайёргарлик кўрмоқда.

Марказий газеталар тасвирини узоқ масофалардан туриб фотопленкага ёзиб олишнинг ижобий томони шундаки, газета матрицаларини самолётларда етказиб бериш пайтларида рўй берганидек, об-ҳаво шароитлари ҳисобга олиб ўтирилмайди. Ҳаво қандай бўлишидан қатъий назар газеталарнинг тасвири фототелеграф орқали бир неча ўн минут ичида қабул қилиб олиниб, уларни босма машиналарига узатиш мумкин бўлади.

Ўн йил мобайнида газета саҳифаларини алоқа каналлари орқали олиш технологияси ўзгариб, аппаратларнинг иш унуми анча ошди. Алоқа канали қабул қилиш пункти ҳамда цинкография участкасида М. Бабаков, С. Леонтьев, Г. Пўлатов, Б. Рим, Н. Решетников каби тажрибали мутахассислар етишиб чиқди. Улар марказий газеталар саҳифаларини қабул қилиш ва саҳифа клишеларини тайёрлашнинг барча мураккаб технология жараёнларини тўла ўзлаштириб олиш билан бирга ёш ишчиларга ҳам мураббийлик қилмоқдалар.

Фототелеграф ходимлари шунингдек марказий газеталарни матрицалардан босувчи кўпгина шаҳарлардаги полиграфия корхоналарига ҳам яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар. Айниқса, куз ва қиш фаслларида об-ҳаво шароити ғоят мураккаб бўлиб Москвадан самолётлар учолмай қолганида нашриёт босмахонаси газеталар тасвирини алоқа каналлари орқали қабул қилиб олиб, уларнинг матрицаларини ана шу шаҳарларга етказиб беради. Ўтган йилнинг ўзида Тбилиси, Боку, Ереван, Целиноград ва Фрунзе шаҳарлари полиграфия корхоналарига марказий газеталарнинг 17412 та саҳифаси матрицаларини юбордик. КПСС XXV съезди ўз ишини давом эттираётган кунларда бу шаҳарларга нашриётимиз етказиб берган 1100 дан ортиқ саҳифа матрицалари қардош республикалар меҳнаткашларининг съезд материаллари билан шу куннинг ўзидаёқ танишиш имконини берди.

Газета саҳифаларини узатишда тезкорликка эришилаётгани, саҳифалар клишеларини тайёрлаш технологияси ўзгартирилгани, газета босиш муддатлари қисқартирилгани, шунингдек, меҳнаткашларга газеталарнинг жуда тез етказиб берилаётгани газета саҳифаларини алоқа каналлари орқали узоқ масофалардан қабул қилиб олиш йўлга қўйилганлигининг, полиграфия саноати тез суръатлар билан тараққий этиб бораётганлигининг натижаси бўлмоқда. Нашриёт ўзининг бу соҳадаги ишини янада такомиллаштиради.

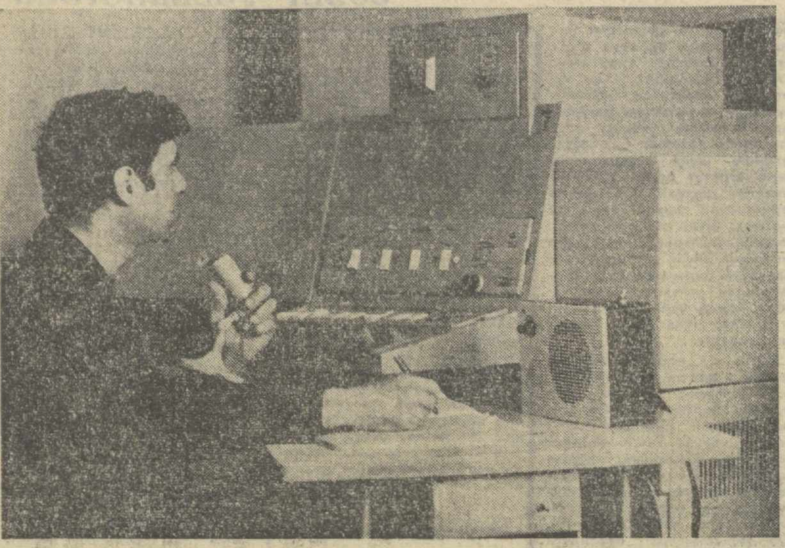

Нашриёт коллективи ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб, шу йилнинг икки кварталида КПСС Марказий Комитети ишлар бошқармаси ҳамда маданият ходимлари касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғини олди. Шу йилнинг учала квартали якунлари бўйича ҳам мукофотли ўринга чиқиб олдик.

Нашриёт босмахонасида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун кураш авж олдирилмоқда. Меҳнат коллективимиз бу кунни ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада яхшилаш билан кутиб оладилар.

И. ШОҒУЛОМОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти директори.

Суратларда: 1. инженер А. Давидов марказий газеталарни алоқа каналлари орқали қабул қилиб олмоқда. 2. Цинк пластинкаларини тайёрлаш акс эттирилган.

Шогирдлар устоз ҳақида

ИЛМ БУЛОҒИ

Шу кунларда республикамиз илм аҳли Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, Ленин мукофотининг лауреати, биология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, республика Фанлар академияси биология бўлимининг академик-секретари, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети биохимия ва биофизика кафедрасининг мудири Ёлқин Холматович ТЎРАҚУЛОВ туғилган куннинг 60 йиллиги ва илмий педагогик фаолиятининг 40 йиллигини кенг нишонламоқда.

Ёлқин Холматович 1916 йил 10 ноябрда ҳозирги Қозоғистон ССРнинг Марки шаҳрида деҳқон оиласида туғилди. У бошланғич таълимни Марки шаҳрида, ўрта маълумотни эса Наманган шаҳрида олди. Ёшлигиданоқ илмга ташна бўлган Ёлқин Тўрақулов 1931 йилда Тошкент Давлат медицина институтига ўқишга кириб, уни муваффақиятли тамомлайди. Шу йилдан бошлаб Тошкент Медицина институтининг биохимия кафедрасида ассистент, кейинчалик эса Тошкент Фармацевтика институтида директор бўлиб ишлайди. 1941 йилда кандидатлик диссертациясини ёқлайди.

Улуғ Ватан уруши бошлангач, кўплар қатори Ёлқин Холматович она-Ватан мудофаасига отланди. Уруш майдонида ярадорлар ярасига малҳам қўяди, ўзи ҳам бир неча марта ярадор бўлади. У Ғарбий, Волхов, Шимолий-Ғарб ва 2-Украина фронтларида хизмат қилди. Гвардиячи медицина хизмати майори сифатида орден ва медаллар билан мукофотланган Ёлқин Тўрақулов урушдан қайтади. Собиқ жангчи яна илм-фан қучоғига йўл олади, тадқиқот ишларини давом эттиради, айни вақтда Тошкент Медицина институтида директор бўлиб ишлайди.

Кейинчалик Қишлоқ хўжалик институтида қоракўл қўзиларнинг ҳаётчанлигини оширишдек муҳим амалий аҳамиятга эга бўлган илмий ишлар олиб боради.

Олимнинг ташкилотчилик қобилияти айниқса Ўлка медицина ва биохимия илмий-тадқиқот институтларини ҳамда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети биология-тупроқшунослик факультетида биохимия ва биофизика кафедрасини ташкил этишда намоён бўлди. Ё. Тўрақулов 1961 йилдан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, 1966 йилдан эса ҳақиқий аъзосидир.

Партия ва ҳукуматимиз истеъдодли олимни қаерга юбормасин ёки қандай лавозимга тайинламасин: Андижон медицина институти директори ўринбосарими, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси илмий-тадқиқот институтининг директори ўринбосарими, Самарқанд Давлат университети ректори вазифасидами у сидқидилдан, принципиал коммунист сифатида меҳнат қилди.

Ёлқин Холматович гормонлар биохимияси, жумладан, нормада, тиреоид патологияда, радиойод терапияда қалқонсимон без гормонлари ва йод алмашинувининг клиник-биологияси бўйича кенг илмий ишлар олиб бориб, 1959 йилда докторлик диссертациясини муваффақиятли ёқлади. Қалқонсимон без биохимиясининг тадқиқ қилиниши натижасида бу аъзонинг биологик актив моддалари — тироксин ва трийодтиронин эркин йодланган тирозинлардан синтезланиши исботланди. Натижада республикамиздагина эмас, ҳатто иттифоқимизда ҳам олимнинг илмий ишлари асосида маълум мактаб яратилди, десак муболаға қилмаган бўламиз. Ҳақиқатан ҳам юқорида кўрсатилган илмий тадқиқот ишлари шифокорларни назарий қуроллантиргани ва Ватанимизнинг йирик олимлари томонидан маъқулланганлиги учун 1964 йилда Ё. Х. Тўрақуловга Ленин мукофоти лауреати деган юксак унвон берилди.

Олимнинг бугунги илмий ишлари биохимия, генетика ва молекуляр биологияга бағишланган. Айниқса, кейинги йилларда Ёлқин Холматович раҳбарлигида олиб борилаётган ҳужайра ва тўқималардаги модда алмашинуви жараёнларини гормонлар орқали бошқариш ҳамда қалқонсимон без гормонларининг генларни идора қилиш проблемаларига оид изланишлари муҳим назарий ва амалий аҳамиятга эга.

Ёлқин Тўрақуловнинг ижоди ва илмий изланишлари кўп қирралидир. У фақат қалқонсимон без гормонлари биохимиясини ўрганиб қолмай, балки биохимия фанининг бошқа соҳаларининг ривожланишига ҳам муносиб ҳисса қўшмоқда. Жумладан, у иттифоқда биринчилар қатори Ўрта Осиё илонлари заҳарининг таркибини ўрганиш ва ундан турли биологик актив моддалар ажратиб олиш ҳамда амалиётга татбиқ қилишнинг ташаббускори бўлди. Бу масала Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Биохимия институтида муваффақиятли ҳал қилинди ва қилинмоқда. Ҳозирги вақтда институт лабораторияларида илон заҳаридан ўндан ортиқ ферментлар (биокатализаторлар), токсинлар ва бошқа биологик актив препаратлар тоза ҳолда ажратиб олинади ҳамда уларнинг таркибий тузилиши ва физик-химиявий хусусиятлари ўрганилди ва ўрганилмоқда.

Юбилярнинг республикада биофизика фанининг ривожланишига қўшган ҳиссасини алоҳида қайд қилиш лозим. Хусусан, биофизика ва молекуляр биологиянинг энг актуал масалаларидан бири бўлган биологик мембраналардан ионларнинг ўтиши ва бу жараённинг гормонлар орқали бошқариш муаммолари Ёлқин Холматович номи билан чамбарчас боғлиқ.

Олим бешта монография, олий ўқув юртлари учун ўзбек тилида чоп этилган «Биохимия» дарслиги, 250 дан ортиқ илмий ва илмий-оммабоп мақолаларнинг муаллифи, Ё. Х. Тўрақуловнинг бевосита иштироки ва раҳбарлигида икки жилддан иборат русча-ўзбекча медицина луғати нашр қилинган. Устознинг иккита монографияси икки марта чет элда босмадан чиқиши олимнинг халқаро миқёсда танилганлигидан дарак беради.

Меҳрибон устоз ўз шогирдларининг ютуқлари билан чексиз қувонади ва фахрланади. Элликдан ортиқ фан кандидати ва ўндан ортиқ фан доктори унинг бевосита раҳбарлигида етиштирилган. Докторлик ва кандидатлик диссертациялари ҳамда мақола, монографиялар устида илмий тадқиқот ишлари олиб бораётган кўпчилик ёшлар устоз кўрсатмалари ва маслаҳатларидан ҳамиша баҳраманддирлар.

Олим республикамизда биология ва медицина фанининг ривожига, юқори малакали кадрлар тайёрлаб етиштиришга салмоқли ҳисса қўшиб келмоқда. Хусусан, у В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети биология-тупроқшунослик факультетида биохимия ва биофизика кафедраси мудири сифатида ёш авлодга чуқур билим бериб, уларни коммунистик руҳда тарбиялаб келмоқда.

Ё. Тўрақулов чет элларда, хусусан, Дания, Япония, Чехословакия, АҚШ, Швейцария, Швеция, Франция, ГФР, Покистон ва бошқа мамлакатларда ўтказилган анжуманларда юксак савиядаги илмий докладлар билан қатнашди. Айни вақтда олим илм-фаннинг толмас тарғиботчиси ҳамдир. У радио, телевидение, матбуотда суҳбат ва илмий-оммабоп мақолалари билан фаол қатнашиб туради. «Фан ва турмуш» журналининг бош редактори, Ўзбек Совет Энциклопедияси Бош таҳрир ҳайъати аъзосидир. Иттифоқ миқёсида нашр этиладиган бир қанча илмий журналларнинг ҳам редколлегия аъзоси.

Олимнинг ҳозир айни илм булоғи барқ уриб қайнаётган даври. Биз унинг ҳамкасблари ва шогирдлари устоз, олим, мураббийнинг туғилган куни билан чин қалбдан табриклаймиз. У кишига узоқ умр, сиҳат-саломатлик, ижодий ва педагогик фаолиятида муваффақият тилаймиз.

Д. СОҲИБОВ,
медицина фанлари доктори, профессор.
Т. СОАТОВ,
биология фанлари доктори.
М. ВАЛИХОНОВ,
биология фанлари кандидати, доцент.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАРЛАРИДАН

АХБОРОТ
ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

ЎҚИТУВЧИНИНГ ТАШАББУСИ

ҚЎҚОН шаҳридаги ишчи-ёшлар мактабининг физика ўқитувчиси Сергей Недоступовнинг уйини шинамгина кинофабрика деб аташади. Бу ерда кўпгина плёнка билан кассеталарни, суратга оладиган киноаппаратларни кўриш мумкин.

Кино ҳаваскорининг хонаки фильмотекасида унинг ўзи суратга олган йигирмадан ортиқ лента бор. Булар Недоступов бориб кўрган шаҳарлар, мамлакатимизнинг кишилари тўғрисида ўзига хос кино ҳикоялардир. Ленталар орасида Москвада суратга олинган киноновеллалар, Петродворец, Рига, Тошкент, буюк рус дарёси Волга тўғрисидаги ҳужжатли ленталар ҳам бор.

С. Недоступовнинг ташаббуси билан Қўқонда киносаёҳатчиларнинг биринчи клуби ташкил этилган. Клубда қаҳрамон шаҳарлар, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтлари, мамлакатимизнинг қўриқхоналари тўғрисидаги фильмлар намойиш қилинади. Шаҳар корхоналарининг юздан ортиқ ёш ишчиси клубга аъзо бўлди.

ҲАЙКАЛТАРОШНИНГ АДАБИЙ ГАЛЕРЕЯСИ

Ҳайкалтарош Ҳакимхўжа Ҳусниддинхўжаев Садриддин Айнийнинг мармар бюстини яратди. У бу бюстни тожик ва ўзбек адабиётининг классиги туғилган куннинг 100 йиллигига атаб тайёрлади.

Моҳир ҳайкалтарошнинг «адабий галереяси» шу тариқа кенгайиб боряпти. У 1961 йилда Ҳамзанинг скульптура портрети билан шу галереяга асос солган эди. Унинг шундан кейинги асари Владимир Маяковскийнинг ҳайкали бўлди. Ҳ. Ҳусниддинхўжаев ўз адабий галереясида Алишер Навоийнинг образини мармарда акс эттирди. А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг адабиёт музейига кираверишда буюк ўзбек шоирининг шу скульптура портрети қўйилган.

Самарқанддаги Регистон майдонида Навоий ва унинг устози Жомийнинг тошкентлик санъаткор қизил гранитдан яратган олти метрли ҳайкали қад кўтариб турибди. Ҳозир ҳайкалтарош Муқимий портрети устида иш олиб бормоқда.

СПОРТ

ФУТБОЛ. Москва динамочиларининг «Арарат» футболчилари билан кечаги учрашуви олий лига командаларининг кузги чемпионатидаги ўн тўртинчи турнинг охирги ўйини эди. Лекин сўнгги тур натижаларидан қатъий назар олтин медаль эгаси маълум бўлди. Москва торпедочилари 11 йиллик танаффусдан сўнг яна мамлакат чемпиони бўлдилар. Бу тур шунингдек кучлилар даврасини тарк этувчи икки омадсиз коллективдан биттасини аниқлаб берди. «Динамо» (Минск) командасига келаси мавсумни биринчи лигада ўтказишда кимнинг «шерик» бўлиши, охирги тур ўйинларида маълум бўлади.

ФИГУРАЛИ УЧИШ. Челябинскдаги РСФСР очиқ биринчилигида иштирок этган Ўзбекистон вакилларидан Г. Грибанова билан Н. Гиринлар жуфт учишда учинчи ўринни олишди.

ОҒИР АТЛЕТИКА. Ёш штангачиларнинг Ригадаги мамлакат биринчилигида тошкентлик динамочи Ҳабибулла Умаров энг енгил вазнда ғолиб чиқди.

ВЕЛОСПОРТ. Кўнгилли спорт жамиятлари командаларининг ўзаро мусобақасида республика чемпионлари аниқланди. 42 километрга ўтказилган пойгада В. Комнатов («Меҳнат»), критериумда эса С. Швидких («Буревестник») биринчи бўлди. Мусобақа давомида етти киши спорт мастери нормативини бажарди.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ЭРКАКЛАР ПОЙАФЗАЛЛАРИ

Об-ҳавонинг ёғин-сочинли кунларида шаҳдам одимлар билан юриш учун ҳозирданоқ тараддуд кўришингизни маслаҳат берамиз.

«УЗОБУВЬТОРГ»НИНГ ОБЛАСТЛАРДАГИ УЛГУРЖИ САВДО БАЗАЛАРИДА

Ўзбекистон ва мамлакатимизнинг бошқа республикалаларидаги пойафзал корхоналарида ишлаб чиқарилган эркакларнинг куз ва қиш мавсумига мўлжалланган оёқ кийимларининг ранг-баранг намуналари бор:

оддий ва қалинлаштирилган юмшоқ тагликли, клейли ва рант-клейли полуботинкалар.

Астарига мўйна ишлатилган ботинкалар.

Харидорлар диққатига тақдим қилинадиган бу янги моделли пойафзаллар чиройли, енгил бўлиши билан бирга кийиш учун ҳар томонлама қулай ва чидамлидир.

БУНДАЙ ПОЙАФЗАЛЛАРНИ РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ МАГАЗИНЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

РЕСПУБЛИКА «УЗОБУВЬТОРГ» УЛГУРЖИ КОНТОРАСИ.
«УЗТОРГРЕКЛАМА».

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 10/XI **Севилья сартароши** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/XI да **Кўрмайин босдим тиконни.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/XI да **Тинмасин соз** (19.00), 11/XI да **Фақат ақл сотилмайди** (19.00), 12/XI да **Скапеннинг ҳийласи** (19.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 10, 11/XI да **Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭМИЛЬ КИО раҳбарлигида йирик иллюзион ревю гастроллари** (19.30).

Кино

Маккеннанинг олтинлари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Малика Кагуя — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Уни мен ўлдирдим — «ҚОЗОҒИСТОН», «ВОСТОК», «НУКУС» (тоқ соатларда), «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Архимедлар — «КУКЧА» (тоқ соатларда).

●

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

16—27 ноябрь кунлари

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ

«УЗКУЛЬТТОРГ», «УЗХОЗТОРГ» ВА «УЗСПОРТТОРГ» РЕСПУБЛИКА БАЗАЛАРИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ УЛГУРЖИ БАЗАЛАРИ

1977 йилда республика Давлат чакана савдо ташкилотларига маданий-маиший моллар, хўжалик моллари, спорт ва парфюмерия-галантерея молларини ҳамда «ЎЗБЕКБИРЛАШУВ»нинг районлараро базаларига кир ювиш воситалари ва парфюмерия-косметика молларини сотиш бўйича

РЕСПУБЛИКА ЯРМАРКАСИНИ ЎТКАЗАДИ

Ярмарка иштирокчилари 15 ноябрга келишлари лозим.

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ.

●

Республика «Асфальтбетон» саноат бирлашмасининг ТОШКЕНТ АСФАЛЬТ-БЕТОН ВА РУДАСИЗ МАТЕРИАЛЛАР ЗАВОДИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ БАЛАНСИГА ЎТКАЗИЛАДИ.

Барча даъволар 3 декабргача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленин проспекти, 15-уй, телефон 32-53-87.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ **1976—1977 ўқув йили учун**

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

математика, амалий математика, физика, биология, рус тили (махсус группа), **чет тили мутахассисликлари бўйича**

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ЎРТА МАКТАБНИ БИТИРГАН ИЛҒОР ИШЧИЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР, ҲАРБИЙ ХИЗМАТНИ ТУГАТИБ ҚАЙТГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Курсга кирувчилар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа, геология-қидирув ташкилотлари, совхозлар, колхозлар, шунингдек, ўзлари хизмат қилган ҳарбий қисмдан йўлланма ва иш стажлари ҳақида справка олиб келишлари шарт.

Тайёрлов бўлимида ўқиб муваффақиятли имтиҳон топширганлар университетнинг кундузги бўлимига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Иш стажига эга бўлмаганлар ва ўрта мактабни 1976 йилда тамомлаган ёшлар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайдилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: ректор номига ариза, иш жойидан йўлланма, меҳнат (колхоз) дафтарчаси, иш жойидан характеристика, аттестат (асли), 6-та фотосурат (3x4 см.), медицина справкаси.

АРИЗАЛАР 20 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар билан 25 ноябргача суҳбат ўтказилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ДЕКАБРДА БОШЛАНАДИ.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИДА ЎҚИШ МУДДАТИ — 8 ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд шаҳри, М. Горький бульвари, 13-уй.

●

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги «ВОДСТРОЙИНДУСТРИЯ» БИРЛАШМАСИНИНГ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН РЕМОНТ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИГА ҚАРАШЛИ

МАРКАЗИЙ БАЗАГА

доимий ишлаш учун

4-6 разрядли токарлар, токарь-карусельчилар, фрезерчилар, қолипловчилар, қуюв цехининг стерженчилари, ускуналар ремонти бўйича слесарлар, металл-конструкцияларнинг йиғувчи слесарлари, слесарь-сантехниклар, темирчилар, термистлар, гильотинли пичоқлар ва ўқларнинг операторлари, газ-электр пайвандчилар, такелажчи-стропальчилар, кранчилар

КЕРАК

ТОКАРЛАР ВА ФРЕЗЕРЧИЛАРГА БИР ЙИЛ ДАВОМИДА КВАРТИРА БЕРИЛАДИ.

Ишчиларни хизматга ва уйга олиб бориш учун махсус автобуслар Революция хиёбони, Чилонзор массиви ва 4-турар-жой шаҳарчасидан қатнайди.

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент область, Бектемир шаҳри, Лихачев кўчаси, 41-уй. Телефонлар: 91-48-56, 91-48-07.

Ўзбекистон касаба союзларининг республика Совети коллективи Узсовпроф чет эл туризми бўлими мудирининг ўринбосари

Тўхта ЗУФАРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 11.00 — **Буюк жасорат** (бадиий фильм. 2-серия). 12.05 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 16.15 — О. Гончар ижоди. 17.00 — Концерт. 17.25 — **Ёввойи ит Динго** (бадиий фильм). 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Болалар учун шеърлар. 19.30 — Ёшлар адреслари. 20.30 — Инсон ва қонун. 21.00 — «Спортлото» тиражи. 21.10 — Бугун — Совет милицияси куни. 21.30 Балет артистларининг концерти. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — **Дарвозабон** (бадиий фильм). 12.15 — Фильм-концерт. 12.50 — Бадиий фильм. 18.30 — Мультфильм. 18.40 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 19.10 — Жаҳон ёшлари кунига бағишланган кўрсатув. 19.40 — **«Ахборот».** 19.55 — КПСС XXV съездининг социал-иқтисодий, сиёсий ва назарий проблемалари. 20.05 — «Шеърият билан учрашув»: О. Матчон. 20.35 — Ўн минут музика. 20.45 — Бугун — Совет милицияси куни. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** (Москва) 22.30 — **Фалокат оёқ остида** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.15 — Француз тили. 19.45 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.25 — Тошкент янгиликлари. 20.40 — Ўқитувчи экрани. 21.10 — Олий математика.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёшлик куйлайди. 9.30 — Ҳ. Носирова ва К. Зокиров ижросида халқ ва классик қўшиқлар. 11.15 — **Совет милицияси куни.** Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрининг ўринбосари, ички хизмат полковниги С. Салаев сўзи. 11.30 — «Баҳор» ансамблининг созандалари чаладилар. 12.10 — **«Узбекистан индустриальный».** 13.00 — **«Чорвачилик комплексларида».** 13.30 — Милиция ходимларининг талабларига биноан концерт. 14.00 — **Ҳосилнинг бирор грамми ҳам нобуд бўлмасин.** 16.10 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси камер оркестри ижросида классик куйлар. 18.30 — **Спорт эшиттириши.** 19.00 — **МОСКВА. Миллионлар ленинча университети.** 19.20 — **«Ёшлик»** радиостанциясининг программаси. 20.20 — Талабларингизни бажо келтирамиз. 21.00 — Ҳ. Яхёев, А. Ғаффорий шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 22.00 — **Пахтакорлар учун концерт.** 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — Шеърият кечаси. 23.15 — Милиция ходимлари талабларига биноан концерт.

Об-ҳаво

Бугун, Ўзбекистон областларида ҳаво ўзгариб туради. ҚҚАССР ва Хоразм, Бухоро, Самарқанд, Сирдарё, Жиззах, Тошкент областларида ёмғир ёғиши кутилади. Қолган ерларда айтарли ёғингарчилик бўлмайди. Шимолдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат икки даража совуқ билан 2 даража иссиқ ўртасида бўлади. Республиканинг шимолида 10 даражагача совуқ бўлиши кутилмоқда. Жанубда эса, иссиқлик 8 даражадан ошмайди.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради. Кундузи ёмғир ёғади. Шимолдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат 0-2 даража атрофида бўлади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 ғача Эълонлар — 338142.

Р. 20288. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. В. — 264.